

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ

**ХҚЕС (IAS) 34 «Аралық қаржылық есептілікке» сәйкес
қысқартылған аралық қаржылық ақпарат**

2021 жылғы 30 маусым

Мазмұны

ҚЫСҚАРТЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ АҚПАРАТТЫ ШОЛУ БОЙЫНША ЕСЕБІ

ҚЫСҚАРТЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ АҚПАРАТ

Қаржылық жағдай туралы қысқартылған аралық есептілік.....	1
Пайдалар немесе залалдар және өзге жиынтық табыстар туралы қысқартылған аралық есептілік.....	2
Меншікті капиталдағы өзгертулер туралы қысқартылған аралық есептілік.....	3
Ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы қысқартылған аралық есептілік.....	4

Қысқартылған аралық қаржылық ақпаратқа ескертпелер:

1 Кіріспе.....	5
2 Қор өз қызметін жүзеге асыратын экономикалық орта.....	5
3 Есеп саясаты қағидаттарын қысқаша баяндау.....	6
4 Жаңа немесе қайта қаралған стандарттарға көшу.....	7
5 Есеп саясатын қолданудағы маңызды бағалаулар мен кәсіби пайымдаулар.....	7
6 Ақша қаражаты және оның баламалары.....	11
7 Қаржы мекемелеріндегі қаражат.....	13
8 Борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар.....	19
9 Өзге активтер.....	23
10 Қарыз қаражаты.....	24
11 Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер.....	25
12 Келешек кезеңдердің табыстары мен несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв.....	25
13 Өзге міндеттемелер.....	26
14 Акционерлік капитал.....	26
15 Пайыздық табыстар мен шығындар.....	27
16 Таза комиссиялық табыстар.....	27
17 Амортизацияланған құны бойынша бағаланған қаржы активтерін мойындауды тоқтатудан туындаған шығындарды шегергендегі табыстар.....	28
18 Пайдаға салынатын салық.....	28
19 Сегменттік талдау.....	28
20 Шартты және келісімді міндеттемелер.....	33
21 Қаржылық тәуекелдерді басқару.....	38
22 Өділ құн туралы ақпаратты ашу.....	44
23 Байланысты тараптармен орындалатын операциялар.....	47
24 Есепті кезең аяқталғаннан кейінгі жағдайлар.....	50

Қысқартылған аралық қаржылық ақпаратқа шолу бойынша есеп

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ Акционеріне, Директорлар Кеңесіне және Басқармасына:

Алғысөз

Біз «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ-ның (әрі қарай – «Қор») 2021 жылғы 30 маусымдағы қаржылық жағдайы туралы қысқартылған аралық есептілігіне және сәйкесінше аталған мерзімде аяқталған алты ай кезеңіндегі пайдалар немесе залалдар және өзге жиынтық табыстар, меншікті капиталдағы өзгерістер туралы және ақшалай қаражатының қозғалысы туралы есептіліктеріне және тиісті түсініктеме ақпаратқа шолу жүргіздік. Басшылық аталған қысқартылған аралық қаржы ақпаратын «Аралық қаржылық есептілік» Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) 34 сәйкес дайындауға және ұсынуға жауапты. Біздің міндетіміз бізбен өткізіген шолып тексеру негізінде аталған қысқартылған аралық қаржылық ақпараты бойынша қорытынды ұсыну болып табылады.

Шолып тексерудің көлемі

Біз шолуымызды «Мекеменің тәуелсіз аудитормен орындалған аралық қаржылық ақпараттарына шолу» 2410 Халықаралық шолу өткізу стандартына сәйкес өткіздік. Қысқартылған аралық қаржы ақпаратына шолу негізінен қаржы және бухгалтерлік есеп мәселелеріне жауапты тұлғаларға сауалнама жүргізуден, сонымен қатар шолу бойынша аналитикалық және өзге рәсімдерді өткізуден тұрады. Шолып тексерудің көлемі Халықаралық аудит стандарттарға сәйкес орындалатын аудит көлемінен айтарлықтай аз, сондықтан шолу аудит өткізу барысында барлық маңызды мәселелер бізге мәлім болатындығына сенімді болуға мүмкіндік бермейді. Сол себепті біз өзіміздің аудиторлық пікірімізді білдірмейміз.

Қорытынды

Өткізілген шолу нәтижелері бойынша, ұсынылған қысқартылған аралық қаржылық ақпарат, барлық маңызды аспектілерінде, «Аралық қаржы есептілік» Халықаралық қаржылық есептілік стандартына (ХҚЕС) 34 сәйкес дайындалмағандығын сендіретін ешқандай негіздер біздің назарымызға түспеді.

PricewaterhouseCoopers LLP.

2 тамыз 2021 жыл

Алматы, Қазақстан

«ПрайсуотерхаусКуперс» ЖШС
Әл-Фараби даң., 34, ғимарат А, 4 қабат, Алматы, Қазақстан, A25D5F6
Т: +7 (727) 330 32 00, Ф: +7 (727) 244 68 68, www.pwc.kz

© 2021 PwC. Барлық құқықтар сақталған. PwC-дің рұқсатынсыз әрі қарай таратуға тыйым салынады. «PwC» дегеніміз - ПрайсуотерхаусКуперс Интернешнл Лимитед (PwCIL) мүшелерінің, немесе мағынасына сәйкес PwC желісінің жеке мүше фирмаларының желісі. Әр компания жеке заңды тұлға болып табылады және PwCIL немесе басқа мүше компанияның агенті ретінде әрекет етпейді. PwCIL клиенттерге қызмет көрсетпейді. PwCIL қатысушы компаниялардың кез-келгенінің әрекеті немесе әрекетсіздігі үшін жауап бермейді және олардың кәсіби қызметін бақыламайды және ешқандай жағдайда олардың әрекеттерін шектемейді. Қатысушы компаниялардың ешқайсысы кез-келген басқа қатысушы компанияның әрекеті немесе әрекетсіздігі үшін жауап бермейді және олардың кәсіби қызметін бақыламайды және ешқандай жағдайда олардың әрекеттерін шектемейді.

«Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ

Пайдалар немесе залалдар және өзге жиынтық табыстар туралы қысқартылған аралық есептілік

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Еск.	Аяқталған алты ай	
		2021 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)	2020 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген, алынған пайыздық табыстар	15	11,935,079	12,112,664
Өзге ұқсас табыстар	15	89,454	83,087
Пайыздық шығындар	15	(3,553,021)	(5,610,737)
Таза пайыздық маржа және осыған ұқсас табыстар		8,471,512	6,585,014
Несиелік залал бойынша бағалау резервін құру	7	(146,793)	(1,273,028)
Несиелік портфельдің құнсыздануы бойынша резерв құрылғаннан кейінгі таза пайыздық табыстар		8,324,719	5,311,986
Таза комиссиялық табыстар	16	7,463,779	2,191,975
Амортизацияланған құны бойынша бағаланған қаржы активтерін мойындауды тоқтатудан туындаған шығындарды шегергендегі табыстар	17	4,375,005	2,955,450
Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын құнды қағаздармен операциялар бойынша шығындарды шегергендегі табыстар		56,683	42,431
Шетел валютасымен операциялар бойынша шығындарды шегергендегі табыстар		(86)	1,822
Шетел валютасын қайта бағалаудан болған шығындарды шегергендегі табыстар		52,005	198,275
Нарықтық бағадан төмен мөлшерлемелер бойынша активтерді бастапқы мойындау кезінде туындайтын шығындар		-	(82,300)
(Резервке аударымдар)/өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздардың құнсыздануына резервті қалпына келтіру		(1,629)	159
Өзге активтердің құнсыздануына резервке аударымдар		(11,916)	(46,250)
Несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервті қалпына келтіру/ (резервке аударымдар)	20	154,152	(1,902,164)
Өзге операциялық табыстар		51,063	46,891
Қор бағдарламаларын іске асыру бойынша шығындар		(328,511)	(205,915)
Жалпы және әкімшілік шығындар		(2,343,826)	(2,075,311)
Сылақ салуға дейінгі пайда		17,791,438	6,437,049
Пайдаға салынатын салық бойынша шығындар	18	(3,539,677)	(944,489)
Кезең ішіндегі пайда		14,251,761	5,492,560
Өзге жиынтық табыс:			
Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялар:			
- кезең ішіндегі табыстарды шегергендегі шығындар		22,572	(17,864)
Өзге жиынтық шығын		22,572	(17,864)
Кезең ішіндегі жиынтық табыс жиыны		14,274,333	5,474,696

Екі аралық кезең ішіндегі пайда мен жиынтық табыстың жалпы сомасы толықтай Қордың акционеріне тиесілі.

**«Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы қысқартылған аралық есептілік**

	Акционерлік капитал	Қосымша төленген капитал	Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын құнды қағаздарды қайта бағалау қоры	Өзге резервтер	Бөлінбеген кіріс/(шығын)	Жиыны
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>						
2020 ж. 1 қаңтарға қалдық	72,920,273	10,735,627	132,723	316,430	2,030,915	86,135,968
Кезең ішіндегі пайда (аудиттелмеген)	-	-	-	-	5,492,560	5,492,560
Өзге жиынтық табыс (аудиттелмеген)	-	-	(17,864)	-	-	(17,864)
Жиыны 2020 ж. 30 маусымда аяқталған алты айдағы жиынтық табыс (аудиттелмеген)	-	-	(17,864)	-	5,492,560	5,474,696
Капиталға жарналар (аудиттелмеген)	20,000,000	-	-	-	-	20,000,000
Жарияланған дивидендтер (аудиттелмеген)	-	-	-	-	(1,141,243)	(1,141,243)
2020 ж. 30 маусымға қалдық (аудиттелмеген)	92,920,273	10,735,627	114,859	316,430	6,382,232	110,469,421
2021 жылғы 1 қаңтарға қалдық	102,920,273	10,735,627	47,581	316,430	5,652,551	119,672,462
Кезең ішіндегі пайда (аудиттелмеген)	-	-	-	-	14,251,761	14,251,761
Өзге жиынтық шығын (аудиттелмеген)	-	-	22,572	-	-	22,572
2021 ж. 30 маусымда аяқталған алты айдағы жиынтық табыс (аудиттелмеген) жиыны	-	-	22,572	-	14,251,761	14,274,333
Жарияланған дивидендтер (аудиттелмеген)	-	-	-	-	(3,334,015)	(3,334,015)
2021 ж. 30 маусымға қалдық (аудиттелмеген)	102,920,273	10,735,627	70,153	316,430	16,570,297	130,612,780

«Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы қысқартылған аралық есептілік

	Аяқталған алты ай	
	2021 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)	2020 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>		
Операциялық қызметтен алынған ақшалай қаражат		
Алынған пайыздар	8,089,640	8,939,762
Төленген пайыздар	(706,347)	(2,991,922)
Алынған комиссиялар	21,371,703	7,831,098
Төленген комиссиялар	(35,478)	(31,118)
Өзге операциялық қызметтен келетін түсімдер	55,822	25,395
Еңбекақы төлеу бойынша шығындар, төленген	(1,327,110)	(1,279,016)
Жалпы және әкімшілік шығындар, төленген	(1,407,827)	(1,491,094)
Операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгертулерге дейін операциялық қызметтен алынған ақшалай қаражат	26,040,403	11,003,105
<i>Келесілер бойынша таза кему/өсім):</i>		
- басқа қаржы мекемелеріндегі қаражат бойынша	22,823,265	(6,837,717)
- клиенттерге берілетін несиелер және алғытөлемдер бойынша	24,542	(7,323)
- өзге қаржы активтері бойынша	626,658	-
- өзге активтер бойынша	34,579	194,008
<i>Келесілер бойынша таза өсім/(кему):</i>		
- өзге қаржылық міндеттемелер бойынша	6,160,006	37,938,091
- өзге міндеттемелер бойынша	(16,244)	8,196
Операциялық қызметтен алынған таза ақшалай қаражат	55,693,209	42,298,360
Инвестициялық қызметтен алынған ақшалай қаражат		
Инвестициялық құнды қағаздар сатып алу	(42,092,776)	(10,237,293)
Инвестициялық құнды қағаздарды өткізуден және өтеуден түскен түсімдер	23,668,520	3,105,052
Негізгі қаражатты сатып алу	(1,908)	(114,335)
Материалдық емес активтерді сатып алу	(44,800)	(5,768)
Сатуға арналған активтерді шығарудан түскен түсім	413,764	47,959
Инвестициялық қызметте қолданылған таза ақшалай қаражат	(18,057,200)	(7,204,385)
Қаржылық қызметтен алынған ақшалай қаражат:		
Қарыз қаражатының түсімі	800,000	4,825,113
Қарыз қаражатын өтеу	(7,485,350)	(11,017,586)
Акционерлер капиталға енгізген жарналар	-	20,000,000
Төленген дивидендтер	(3,334,015)	(1,141,243)
Ұзақ мерзімді жалдау	(65,157)	-
Қаржылық қызметте пайдаланылған/ қаржылық қызметтен алынған таза ақшалай қаражат	(10,084,522)	12,666,284
Күші жойылған бағам өзгертулерінің ақшалай қаражат пен оның баламаларына әсері	(73)	243,524
Қамтамасыз етуге арналған резерв өзгертулерінің ақшалай қаражат пен оның баламаларына әсері	233	87
Ақшалай қаражат пен оның баламаларының таза өсімі	27,551,647	48,003,870
Кезең басындағы ақша қаражаты және оның баламалары	6	87,151,266
Кезең соңындағы ақша қаражаты және оның баламалары	114,702,913	88,775,660

1 Кіріспе

Осы «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ-ның (бұдан әрі - «Қор») қысқартылған аралық қаржылық ақпараты 2021 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай үшін 34 «Аралық қаржылық есептілік» Халықаралық қаржылық есептілік стандартына (IAS) сәйкес дайындалды.

Қор Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылғы 26 сәуірдегі №665 Қаулысына сәйкес құрылған. Қор Қазақстан Республикасының аумағында шағын және орта кәсіпкерлікті дамытуды қолдау жөніндегі даму институты ретінде қаржылық қызметтер көрсететін акционерлік компания ретінде тіркелген және өз қызметін жүзеге асырады.

2021 жылғы 30 маусымдағы және 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың 100% акционері «Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ (бұдан әрі - «Жалғыз Акционер») болып табылады. Қордың соңғы акционері Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады. Байланысты тараптармен орындалатын операциялар туралы ақпарат 23-ескертпеде ашып көрсетілген.

Негізгі қызметі

Қордың негізгі қызметі – екінші деңгейдегі Банктер, микроқаржы ұйымдары және лизингтік компаниялар арқылы несие беру бағдарламалары шеңберінде қаржыландыру, пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау, кепілдік беру, консультациялық қолдау, ақпараттық-талдамалық материалдарды тарату. Қор Қазақстандағы шағын және орта бизнесті қаржыландыру үшін меншікті және Қарыз қаражатын пайдаланады.

Қордың 17 аймақтық филиалы бар. Бас кеңсесі Қазақстанда, Алматы қаласында орналасқан.

Заңды мекенжайы және шаруашылық қызметті жүргізу орны

Қор келесі мекен-жай бойынша тіркелген: Қазақстан Республикасы, Алматы, Гоголь көшесі, 111.

Есептілікті ұсыну валютасы

Егер басқаша көрсетілмесе, осы қысқартылған қаржылық ақпарат қазақстандық теңгемен көрсетіледі.

2 Қор өз қызметін жүзеге асыратын экономикалық орта

Қазақстан Республикасы

Жалпы алғанда, Қазақстан Республикасының экономикасы дамып келе жатқан нарықтарға тән кейбір өзіндік ерекшеліктерді көрсетуін жалғастыруда. Ол ел экспортының негізгі бөлігін құрайтын мұнай, газ және өзге минералдық шикізат бағаларының ауытқуларына ерекше сезімтал. Бұл ерекшеліктер сонымен қатар елден тыс жерде еркін айырбасталмайтын ұлттық валютаның болуын және құнды қағаздар нарығы өтімділігінің төмен деңгейін қамтиды, бірақ олармен шектелмейді. Аймақта сақталып отырған саяси шиеленіс, айырбас бағамының құбылмалылығы өтімділіктің кемуін және халықаралық қаржыландыруды тартудағы қиындықтардың туындауын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының экономикасына теріс әсерін тигізді және одан әрі көрсете беруі мүмкін.

2015 жылғы 20 тамызда Ұлттық банк пен Қазақстан Республикасының Үкіметі теңгенің айырбас бағамын қолдауды тоқтату және инфляциялық таргеттеу режиміне негізделген жаңа ақша-несие саясатын іске асыру, валюталық дәлізді жою және еркін құбылмалы айырбас бағамына көшу туралы шешім қабылдады. Бұл ретте Ұлттық банктің айырбас бағамына қатысты саясаты қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету үшін теңгенің айырбас бағамының күрт ауытқуын болдырмау үшін интервенцияларға жол береді.

Осы есеп беру күніндегі жағдай бойынша Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми айырбастау бағамы 2021 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша 1 АҚШ доллары үшін 427.79 теңгемен (2020 жылғы 31 желтоқсан: 1 АҚШ доллары үшін 420.71 теңге) салыстырғанда, 1 АҚШ доллары үшін 424.44 теңгені құрады. Осылайша, теңгенің айырбас бағамына және Ұлттық банк пен Үкіметтің болашақтағы іс-қимылдарына, сондай-ақ осы факторлардың Қазақстан Республикасының экономикасына әсеріне қатысты белгісіздік сақталып отыр.

2 Қор өз қызметін жүзеге асыратын экономикалық орта (жалғасы)

2021 жылғы наурызда S & P Global Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі Қазақстанның шетелдік және ұлттық валютадағы міндеттемелері бойынша ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді тәуелсіз рейтингтерін «BBB-/A-3» деңгейінде, ал ұлттық шәкіл бойынша рейтингін – «KzAAA» деңгейінде растады. Несие рейтингтерінің өзгеру болжамы «тұрақты». Тұрақты болжам Қазақстан Республикасының Ұлттық қорына қосымша түсімдер есебінен қалыптастырылған оң баланстық көрсеткіштердің, жиынтық көлемі екі жыл ішінде мемлекеттің сыртқы өтімді активтерінен аспайтын жоғары емес мемлекеттік борыштың болуымен расталады. Мұнайдың төмен бағасы, ОПЕК келісіміне байланысты оны өндірудің қысқаруы және COVID-19 тежеу жөніндегі шаралардың салдары 2020 жылы Қазақстан экономикасына қолайсыз әсер етті, алайда 2021 жылы экономикалық өсудің қалпына келуі болжануда, ол 2021-2022 жылдары орта есеппен 4%-ды құрайды.

2021 жылдың бірінші жартысында Қазақстан экономикасы пандемиядан кейін көп жағдайда үй шаруашылықтарының шығындары мен мемлекеттік инвестициялардың ұлғаюы есебінен қалпына келе бастады. Бұған әлемдік экономиканың қалпына келуі және әлемдік тауар нарықтарындағы жоғары бағалар да ықпал етті. Алайда, Қазақстандағы және бүкіл әлемдегі кейбір нарықтардағы бағалар да экономиканың қалпына келуіне жауап ретінде өсуде, бұл Қазақстандағы инфляцияға ықпал етеді. Басшылық Қордың тұрақты қызметін қамтамасыз ету үшін барлық қажетті шараларды қабылдап отыр. Алайда, қалыптасқан экономикалық жағдайдың келешек салдарын болжау қиын, басшылықтың ағымдағы күтулері мен бағалары нақты нәтижелерден өзгеше болуы мүмкін.

Күтілетін несиелік залалдарды бағалау үшін, Қор макроэкономикалық көрсеткіштердің болжамдарын қоса алғанда, расталатын болжамды ақпаратты пайдаланады. Алайда, кез-келген экономикалық болжамдардағыдай, болжамдар мен оларды жүзеге асыру ықтималдығы сөзсіз белгісіздіктің жоғары деңгейімен байланысты, сондықтан нақты нәтижелер болжанғаннан айтарлықтай өзгеше болуы мүмкін. 5-ескертпеде Қордың күтілетін несиелік залалдар моделіндегі болжамды ақпаратты қалай қамтитыны туралы қосымша ақпарат берілген.

2020 жылғы наурызда Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі кеңес (ҚЕХС жөніндегі кеңес) өзінің әдістемелік материалдарында ҚЕХС (IFRS) 9 сәйкес күтілетін несиелік залалдарды есептеуге COVID-19 әсерін айқындау кезінде, әсіресе келешек макроэкономикалық жағдайларды бағалау кезінде, қазіргі елеулі белгісіздікті ескере отырып, тиісті пайымдауларды қолдану қажет екенін атап өтті. Нашарлап отырған экономикалық болжамдар қазірдің өзінде күтілетін несиелік залалдардың өсуіне және, демек, шығынның үлкен құбылмалылығына алып келді және, тәрізі, алып келетін де болады.

3 Есеп саясаты қағидаттарын қысқаша баяндау

Есеп беру негіздері

Осы қысқартылған аралық қаржылық ақпарат «Аралық қаржылық есептілік» 34 ХҚЕС (IAS) сәйкес дайындалды және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес дайындалған, 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Қордың жылдық қаржылық есептілігімен бірлесіп қаралуға тиіс.

Егер төменде өзгеше көрсетілмесе, осы қысқартылған аралық қаржылық ақпаратты жасау кезінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Қордың жылдық қаржылық есептілігін жасау кезіндегідей есепке алу қағидалары мен есептеу әдістері қолданылды.

Аралық кезеңдегі салықты есептеу

Аралық кезең ішіндегі пайдаға салынатын салық бойынша шығындар күтілетін жиынтық жылдық пайдаға қолданылатын салықтың тиімді мөлшерлемесі бойынша, яғни аралық кезең үшін салық шегерілгенге дейін пайдаға қолданылатын пайдаға салынатын салықтың орташа өлшемді жылдық тиімді мөлшерлемесі бойынша есептеледі.

4 Жаңа немесе қайта қаралған стандарттарға көшу

Жаңа стандарттар мен түсіндірулер. Төменде келтірілген қайта қаралған стандарттар мен түсіндірулер Қор үшін 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап міндетті болды, бірақ Қорға айтарлықтай әсерін тигізген жоқ:

- «Сақтандыру шарттары» 17 ХҚЕС (IFRS) (2017 жылғы 18 мамырда шығарылды және 2023 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- ХҚЕС (IFRS) 17 түзетулер және ХҚЕС (IFRS) 4 түзетулер (2020 ж. 25 маусымда шығарылды және 2023 жылғы 1 қаңтардан басталатын немесе осы күннен кейінгі жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- ХҚЕС (IFRS) 10 және ХҚЕС (IAS) 28 түзетулер – «Инвестор мен оның қауымдасқан ұйымы немесе бірлескен кәсіпорны арасындағы мәмілелердегі активтерді сату немесе жарна енгізу» (2014 жылғы 11 қыркүйекте шығарылған және ХҚЕС жөніндегі кеңес айқындайтын күні немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- Міндеттемелерді қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді деп жіктеу - ХҚЕС (IAS) 1 түзетулер (2020 жылғы 23 қаңтарда шығарылды және 2022 жылғы 1 қаңтардан басталатын немесе осы күннен кейін жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- Міндеттемелерді қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді деп жіктеу – күшіне ену күнін ауыстыру - ХҚЕС (IAS) 1 түзету (2020 жылғы 15 шілдеде шығарылды және 2023 жылғы 1 қаңтардан басталатын немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты күшіне енеді).
- «Нысаналы пайдалану басталғанға дейін алынған кіріс», «Ауыртпалықты шарттар – Шартты орындауға арналған шығындар», «Тұжырымдамалық негіздерге сілтеме» – ХҚЕС (IAS) 16, ХҚЕС (IAS) 37 және ХҚЕС (IFRS) 3–ке шектеулі қолданылу саласы бар түзетулер және 2018-2020 жылдардағы ХҚЕС (IFRS) 1, ХҚЕС (IFRS) 9, ХҚЕС (IFRS) 16 және ХҚЕС (IAS) 41 (IAS) түзетулер 2020 ж. 14 мамырда шығарылды және 2022 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- Базалық пайыздық мөлшерлеме (IBOR) реформасы – ХҚЕС (IFRS) 9, ХҚЕС (IAS) 39, ХҚЕС (IFRS) 7, ХҚЕС (IFRS) 4 және ХҚЕС (IFRS) 16 түзетулер – 2-кезең (2020 ж. 27 тамызда шығарылды және 2021 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты күшіне енеді).

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Қордың соңғы жылдық қаржылық есептілігінде ақпаратты ашуға ақпарат енгізілмеген өзге жаңа стандарттар мен түсіндірмелер шықпады және күшіне енген жоқ. Қор осы жаңа стандарттар мен әлі күшіне енген түсіндірмелердің әсерін бағалауын жалғастырады және бағалау нәтижелері белгілі болған сәтте олардың белгілі немесе негізді түрде айқындалатын салдарлары туралы ақпаратты ашады.

5 Есеп саясатын қолданудағы маңызды бағалаулар мен кәсіби пайымдаулар

Бағалау мен пайымдау экономикалық ахуалдағы соңғы өзгертулерді көрсету мақсатында, 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жылдық қаржылық есептілікте жасалған бағалаулармен және пайымдаулармен салыстырғанда қайта қаралды және жаңартылды.

Қызметтің үздіксіздігі

Басшылық осы қаржылық есептілікті қызметтің үздіксіздігі туралы болжамның негізінде дайындады. Осы пайымдауды қолдануда басшылық Қордың қаржылық жағдайын, ағымдағы ниеттерін, операциялардың табыстылығын және қаржы ресурстарына қолжетімділікті ескерді.

Күтілетін несиелік залалдарды бағалау

Күтілетін несиелік залалдарды бағалау – айтарлықтай бағалау, оны алу үшін 2020 жылғы 31 желтоқсандағы сияқты бағалау әдістемесі мен модельдері пайдаланылады, бірақ 2021 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша жаңартылған бастапқы деректер қолданылады. Мынадай компоненттер несиелік залал бойынша бағалау резервіне елеулі әсер етеді: дефолтты айқындау, несиелік тәуекелдің едәуір ұлғаюы, дефолт ықтималдығы, дефолт тәуекеліне ұшырау және дефолт жағдайында шығын мөлшері, сондай-ақ макроэкономикалық сценарийлер модельдері. Қор күтілетін есепті несиелік залалдар мен несиелер бойынша нақты шығындар арасындағы алшақтықты азайту мақсатында модельдер үшін модельдер мен бастапқы деректерді үнемі тексереді және растайды. Күтілетін несиелік залалдарды бағалау әдіснамасының егжей-тегжейлері 21-ескертпеде ашып көрсетілген.

5 Есеп саясатын қолданудағы маңызды бағалаулар мен кәсіби пайымдаулар (жалғасы)

Қаржы мекемелері үшін Қор тәуелсіз халықаралық рейтингтік агенттіктер берген сыртқы рейтингтер негізінде дефолт ықтималдығын бағалауды айқындайды. Рейтингтік агенттіктердің соңғы бағалаулары коронавирустық пандемияның және экономикалық жағдайдың өзге өзгертулерінің қаржы институттарына әсерін ескереді, сонымен қатар рейтингті анықтау кезінде қаржы институттарының осы факторларға қалай әсер ететінін талдауды қамтиды. Қор өртүрлі халықаралық рейтингтік агенттіктердің рейтингтерін ескереді, сондай-ақ олар берген болжамды (тұрақты/теріс/оң) назарға алады. Қосымша Қор қаржы ұйымдарының қаржылық жай-күйіне, пруденциалдық нормативтердің орындалуына және несиелік портфельдердің сапасына егжей-тегжейлі талдау жүргізеді және ағымдағы экономикалық жағдайдың осы параметрлерге әсерін бағалайды. Күтілетін несиелік залалдарды бағалау туралы ақпарат 21-ескертпеде берілген.

Несиелік сипаттағы міндеттемелер бөлігінде Қор экономикалық жағдайдың өзгеруіне байланысты несиелік тәуекелдің ұлғаюына неғұрлым бейім бизнес салаларын анықтау үшін кепілдіктер портфеліне талдау жүргізді. Есепті күнгі жағдай бойынша мынадай салалар бойынша несиелік тәуекелдің ұлғаюы анықталды:

- Көтерме және бөлшек сауда; автомобильдер мен мотоциклдерді жөндеу;
- Өңдеуші өнеркәсіп;
- Тасу және қоймалау;
- Құрылыс;
- Өзге қызмет түрлерін ұсыну;
- Ауыл, орман және балық шаруашылығы;
- Тұру мен тамақтану бойынша қызметтер көрсету.

Осы салалар бойынша несиелік тәуекелдің ұлғаюына байланысты, Қор несиелік тәуекелдің азаюын және осы кепілдіктерді модельдің бірінші кезеңіне ауыстыруды мойындамас бұрын, құнсыздану моделінің екінші немесе үшінші кезеңіне бұрын ауыстырылған кепілдіктер бойынша қалпына келтірудің неғұрлым ұзақ кезеңін қарайды.

Қаржы мекемелеріндегі қаражат бойынша сезімталдықты талдау

2021 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша дефолт ықтималдығын бағалаудың 10%-ға ұлғаюы немесе азаюы күтілетін несиелік залалдарға бағалау резервінің қорытынды сомасының 883,591 мың теңгеге (2020 жылғы 31 желтоқсанда: 1,229,144 мың теңгеге) ұлғаюына немесе кемуіне әкеп соқтырар еді.

Несие тәуекелінің айтарлықтай өсуі

Несиелік тәуекелдің едәуір ұлғаю фактісін анықтау үшін, Қор есепті күнге қаржы құралының қолданылу мерзімі ішінде дефолттың басталу тәуекелін бастапқы мойындау күніне дефолттың басталу тәуекелімен салыстырады. Бағалау процесінде есепті күнгі несиелік тәуекелдің нақты деңгейі емес, несиелік тәуекелдің салыстырмалы ұлғаюы қаралады. Қор бірқатар факторларды, соның ішінде нақты клиенттік портфельдердің мінез-құлық аспектілерін қоса алғанда, шектен тыс шығындар мен күш-жігерсіз қолжетімді болатын барлық негізделген ақпаратты ескереді және болжамды ақпаратты растаймыз. Қор дефолт сәтіне дейін несиелік тәуекелді ұлғайтудың мінез-құлық белгілерін және жеке құрал немесе портфель деңгейінде несиелік тәуекелді бағалауға тиісті болжамды ақпаратты енгізуді айқындайды (21-ескертпе).

Егер қаржы мекемелеріндегі барлық қаражат бойынша күтілетін несиелік залалдар бүкіл мерзім ішінде күтілетін несиелік залалдар ретінде бағаланса (яғни қазіргі сәтте 1-кезеңде тұрғандарды қоса алғанда және 12 айлық күтілетін несиелік залалдар ретінде бағаланса), 2021 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша күтілетін несиелік залал бойынша бағалау резерві 15,382,889 мың теңгеге артық болар еді (2020 жылғы 31 желтоқсан: 10,475,306 мың теңгеге артық).

5 Есеп саясатын қолданудағы маңызды бағалаулар мен кәсіби пайымдаулар (жалғасы)

Бизнес-модельді бағалау

Қаржылық активтер бизнес-модельдің негізінде жіктеледі. Бизнес-модельді бағалауды орындау кезінде басшылық қаржы құралдарының агрегаттау деңгейі мен портфельдерін белгілеу үшін пайымдау қолданды. Сату операцияларын бағалау кезінде Қор олардың жиілігін, өткен кезеңдердегі мерзімдері мен құнын, сату себептері мен келешек сатуға қатысты күтулерін ескереді. Несиелік сапаның нашарлауына байланысты ықтимал шығындарды азайтуға бағытталған сату операциялары «алу үшін ұстап қалу» бизнес-моделіне сәйкес келеді деп саналады. Несиелік тәуекелді басқару жөніндегі шараларға байланысты емес өтеу мерзіміне дейінгі өзге сатулар, олар жеке де, жиынтығында да құны бойынша сирек немесе елеусіз жүзеге асырылатын жағдайда «алу үшін ұстап қалу» бизнес-моделіне сәйкес келеді. Қор сату құнының бизнес-модельге бағалау жүргізлетін портфельдің құнымен портфельдің орташа қолданылу мерзімі ішінде салыстыру арқылы сату операцияларының маңыздылығын бағалайды. Сонымен қатар, стресстік сценарий жағдайында немесе Қор бақыламайтын, қайталанатын және Қор болжай алмайтын жеке оқиғаға байланысты күтілетін қаржы активін сату бизнес-модель мақсатына байланысты емес деп саналады және тиісті қаржы активтерін жіктеуге әсер етпейді.

Бизнес-модель үшін «алу және сату үшін ұстап қалу» және активтердің ақша ағындарын алу үшін ұсталып қалу фактісі және активтерді сату өтімділік қажеттіліктерін басқару, белгілі бір пайыздық табысқа қол жеткізу немесе осы активтер қаржыландырылатын міндеттемелер мерзімімен қаржы активтерінің мерзімін сәйкестендіру сияқты бизнес-модель мақсатына қол жеткізудің ажырамас бөлігі болып табылады.

Қалдық санат ақша ағындарын, ең алдымен пайда үшін қолданылатын сату арқылы басқарылатын қаржы активтерінің портфельдерін қосады. Бұл бизнес-модель көбінесе шартта қарастырылған ақша ағындарын алуға байланысты болады.

Ақшалай қаражаттың тек борыштың және пайыздардың негізгі сомасы есебіне төлемдерді айқындауға сәйкестігін бағалау (SPPI)

Қаржы активінен түсетін ақша ағындарының тек қана борыш пен пайыздардың негізгі сомасын төлеуді айқындауға сәйкестігін айқындау үшін пайымдауды қолдану қажет.

Қор шарттық ақша ағындарының мерзімін немесе сомасын өзгертетін шарттық талаптарды анықтап, қарады. Ақша ағындары, егер несие шарттары бойынша оны мерзімінен бұрын өтеу мүмкін болса және мерзімінен бұрын өтеу сомасы қарыз сомасы мен есептелген пайыздарды және шартты мерзімінен бұрын бұзғаны үшін негізделген қосымша өтемақыны білдіретін қарыздың және пайыздардың негізгі сомасының есебіне тек төлемдер өлшеміне сәйкес келеді. Актив бойынша борыш сомасы борыш сомасын өтеу есебіне кейінгі төлемдерді, яғни, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен анықталған пайыздарды есептемегенде төлемдерді шегере отырып, бастапқы мойындау кезіндегі әділ құнға тең болады.

Осы ережеден ерекшелік ретінде, стандарт мерзімінен бұрын өтеу элементтері бар құралдарға да жол береді, олар қарыздың негізгі сомасы мен пайыздардың есебіне тек төлемдер критерийлеріне сәйкес келуі үшін мынадай талаптарға сәйкес келуі тиіс: (i) актив сыйлықақымен немесе дисконтпен берілген; (ii) алдын ала төлем сомасы номиналды соманы және шарт бойынша есептелген пайыздарды және шартты мерзімінен бұрын бұзғаны үшін негізделген қосымша өтемақыны білдіреді, және (iii) мерзімінен бұрын өтеу мүмкіндігінің әділ құны бастапқы мойындау сәтінде елеулі болмаған.

Қор стандартта келтірілген мысалдарды қарады және шарттың мәтініне енгізілмеген заңнама негізінде ғана туындайтын сипаттамалар (кейбір елдерде борышты меншікті капиталға айырбастау туралы ережелер сияқты), яғни заңнама өзгерген жағдайда бұл сипаттамалар бұдан былай қолданылмайды, ақша ағындарының борыш пен пайыздардың негізгі сомасы есебіне тек төлемдер критерийлеріне сәйкестігін бағалау кезінде ескерілмеуге тиіс деген қорытындыға келді.

5 Есеп саясатын қолданудағы маңызды бағалаулар мен кәсіби пайымдаулар (жалғасы)

Қаржы активтерін түрлендіру

Қаржы активтері шарт талаптарына сәйкес түрлендірілген кезде (мысалы, оларды қайта қарау нәтижесінде), Қор модификацияның елеулі болып табылатындығын және ол бастапқы активті мойындаудың тоқтатылуына және жаңа активті әділ құны бойынша мойындауға әкеп соғуы тиіс екендігін бағалайды. Бұл бағалау негізінен тиісті есеп саясатында сипатталған сапалық факторларға негізделген және маңызды пайымдауларды қолдануды талап етеді. Атап айтқанда, Қор олар бойынша талаптар қайта қаралған құнсызданған несиелік шарттарды мойындауды тоқтату керек пе және жаңадан танылған несиелерді бастапқы мойындау кезінде құнсызданған деп қарау керек пе деген шешім қабылдау кезінде пайымдауды қолданады. мойындауды тоқтату қажеттілігі туралы шешім осындай түрлендіру нәтижесінде тәуекелдер мен пайдалардың, яғни күтілетін ақша ағындарының (шартта көзделмеген ақша ағындарының емес) өзгере ме екендігіне байланысты болады. Басшылық осындай несиелердің модификациясы нәтижесінде тәуекелдер мен пайдалар өзгермегенін, ал демек, мәні бойынша барлық осындай модификациялар мен несиелерді мойындаудың тоқтауы да, олардың құнсызданған сатыдан қайта сыныпталуы да болмағанын анықтады.

Байланысты тараптармен орындалатын операцияларды бастапқы мойындау

Өзінің әдеттегі қызметі барысында Қор байланысты тараптармен орындалатын операциялар жүргізеді. ҚЕХС (IFRS) 9 сәйкес, қаржы құралдары бастапқыда әділ құн бойынша көрсетілуі тиіс. Мұндай операциялар үшін белсенді нарық болмаған кезде операциялардың нарықтық немесе нарықтық емес пайыздық мөлшерлемелер бойынша жүзеге асырылғанын анықтау үшін кәсіби пайымдаулар пайдаланылады. Өзара байланысты емес Тараптармен орындалатын операциялардың ұқсас түрлеріне баға белгілеу және тиімді пайыздық мөлшерлемені талдау пайымдау үшін негіз болып табылады. Байланысты тараптармен орындалатын операцияларға қатысты шарттар 23-ескертпеде көрсетілген.

Қаржы құралдарын нарықтық бағадан төмен мөлшерлемелер бойынша бастапқы мойындау

Өзінің әдеттегі қызметі барысында Қор үшінші тараптармен, негізінен байланысты тараптармен нарықтық мөлшерлемелерден төмен мөлшерлемелер бойынша операциялар жүргізеді. ҚЕХС (IFRS) 9 сәйкес, қаржы құралдары бастапқыда әділ құн бойынша көрсетілуі тиіс еді. Пайымдау үшін негіз болып өзара байланысты емес тараптармен орындалатын операциялардың ұқсас түрлеріне баға белгілеу және тиімді пайыздық мөлшерлемені талдау табылады.

2014-2015 жылдары Қор «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ-нан жылдық 0.15%-бен 20 жыл өтеу мерзімімен 200 миллиард теңге мөлшерінде қаражат алды. Қарыз қаражатының әділ құнын бағалау кезінде Қор басшылығы 20 жылға экстраполяцияланған 10 жылдық мемлекеттік облигациялар бойынша табыстылық қисығынан алынған жылдық базистік мөлшерлемені пайдаланды. 2014-2015 жылдары 200 миллиард теңге мөлшерінде алынған қаражат коммерциялық банктерге жылдық 2%-бен, өтеу мерзімі 20 жыл болып толық орналастырылды. Банктерге берілген қарыздардың әділ құнын бағалау кезінде Қор басшылығы әрбір несиелік рейтинг үшін несиелік дефолттық спрэд негізінде әрбір банктің өзіндік несиелік тәуекелдерін пайдаланды. Несиелік дефолттық Спрэд 20 жылға экстраполяцияланған 10 жылдық мемлекеттік облигациялар бойынша табыстылық қисығынан алынған жылдық базистік мөлшерлемеге түзетілді. Тиімді пайыздық мөлшерлемелерді қолдану қаржы құралдарын нарықтық мөлшерлемелерден төмен мөлшерлемелер бойынша бастапқы мойындау кезінде табыстар мен шығындарды мойындауға алып келді.

2019 жылы Қор «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ-нан жылдық 0.1%-бен 15 жыл өтеу мерзімімен 16 миллиард теңге мөлшерінде қарыз алды. Қор осы қарызды байланысты тарап алдында бұрын шығарылған облигацияларды өтеу мақсатында алды. Басшылық валюталық тәуекелді, қарыздың өмір сүру мерзімін және Қордың несиелік тәуекелін назарға ала отырып, осы қарыз бойынша нарықтық мөлшерлемені 10.65% деңгейінде есептеді. Бастапқы мойындау күніне Қор әділ құнды 3,623,627 мың теңгеге тең сомада айқындады. Бұл ретте Қор басшылығы БЕХС (IAS 20) және ПКР (SIC) 10-дың барлық талаптарын талдап, операциялық қызметпен белгілі бір өзара байланыс жоқ деген қорытындыға келді. Демек, қарыздың әділ құны мен алынған ақша арасындағы айырмашылық іс жүзінде мемлекеттік субсидия емес, жалғыз акционерден меншікті капиталға жарна болып табылады. Тиісінше, Қор акционерлермен операция ретінде меншікті капитал құрамындағы 9,901,100 мың теңге сомасындағы кейінге қалдырылған салықты ескере отырып, дисконтты мойындады. Осы пайымдауды қолдану кезінде басшылық қаржыландыру шеңберінде бұрын келтірілген шығындарды немесе залалдарды өтеу жөніндегі шарттар немесе өнеркәсіптің қандай да бір нақты секторында немесе өңірде қызметті жалғастыру үшін жағдайлар болған жоқ деп пайымдады.

2021 жылғы 30 маусымда аяқталған 6 ай ішінде нарықтық мөлшерлемелерден төмен мөлшерлемелер бойынша қарыз алуды мойындау болған жоқ.

5 Есеп саясатын қолданудағы маңызды бағалаулар мен кәсіби пайымдаулар (жалғасы)**Шығарылған кепілдіктерді есепке алу**

Шағын және орта кәсіпкерлікті қолдау бағдарламалары шеңберінде Қор шағын және орта бизнес субъектілеріне несиелік сомасының 85%-на дейін өтейтін кепілдіктер береді. 2021 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша берілген кепілдіктер сомасы 227,896,868 мың теңгені құрады (2020 жылғы 31 желтоқсан: 151,794,522 мың теңге). Қаржылық кепілдіктер бойынша күтілетін несиелік залалдарды есептеу үшін Қор мерзімі өткен күндер санына негізделген көші-қон матрицаларын пайдалана отырып, дефолт ықтималдығын айқындайды. Көші-қон матрицаларын жасау кезінде Қор Қордың кепілдігін алған қарыз алушылар жұмыс істейтін салаларды ескереді және осы салалар бойынша дефолттың туындау тәуекелдерінің макроэкономикалық көрсеткіштермен корреляциясын жүргізеді. Қор осы талдауды жүргізу кезінде мынадай макроэкономикалық көрсеткіштерді пайдаланады:

- Brent маркалы мұнай бағасы;
- USD / KZT Валюта айырбастау бағамы;
- Инфляция деңгейі;
- Жұмыссыздық деңгейі;
- ЖІӨ өсуі.

2020 жыл ішінде мониторинг барысында Қор қарыз алушылардың COVID-19 пандемиясынан туындаған қаржылық қиындықтарына байланысты көптеген қайта құрылымдауды анықтады, бұл 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күтілетін несиелік шығындарының өсуіне әкелді. 2021 жылғы 30 маусымда аяқталған 6 ай ішінде карантиннен кейін шағын және орта бизнес қызметінің қалпына келуіне байланысты, қайта құрылымдау саны азайды. Қайта құрылымдау жиілігінің азаюына қарамастан, Қор күтілетін несиелік залалдардың мөлшерін төмендетпей отыр, өйткені қалпына келтірудің барабар кезеңінің өтуі қажет. 30 маусымдағы жағдай бойынша шағын және орта бизнеске берілген кепілдіктер бойынша күтілетін несиелік залалдардың мөлшері 29,290,307 мың теңгені құрады (2020 жылғы 31 желтоқсан: 24,443,118 мың теңге).

6 Ақша қаражаты және оның баламалары

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)	2020 ж. 31 желтоқсан
Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан кем сатып алу және кері сату шарттары (кері РЕПО)	62,726,118	49,404,567
Талап етілгенге дейінгі банк шотындағы қалдықтар	16,557,411	22,604,007
ҚРҰБ-дағы шоттар бойынша қалдықтар (міндетті резервтерден басқа)	35,419,649	15,143,190
Құнсыздану жағдайына арналған резервті шегергенде	(265)	(498)
Барлық ақша қаражаты және оның баламалары	114,702,913	87,151,266

Талап етілгенге дейінгі банк шотындағы қалдықтар шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерін субсидиялау үшін алынған қаражатты қамтиды. 11-ескертпені қараңыз.

6 Ақша қаражаты және оның баламалары (жалғасы)

Төмендегі кестеде 2021 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша несиелік сапасы бойынша ақшалай қаражаттың және ақшалай қаражат баламаларын талдау деректері берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Талап етілгенге дейінгі банк шотындағы қалдықтар	ҚРҰБ-дағы шоттар бойынша қалдықтар	Кері РЕПО	Жиыны
<i>Мерзімі кешіктірілмеген және құнсызданбаған</i>				
- Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі	-	35,419,649	12,731,710	48,151,359
- ВВВ- және ВВВ+ аралығындағы рейтингпен	14,197,754	-	49,994,408	64,192,162
- ВВ- және ВВ+ аралығындағы рейтингпен	793,719	-	-	793,719
- В - және В+ аралығындағы рейтингпен	1,563,218	-	-	1,563,218
- рейтингі жоқ	2,720	-	-	2,720
Бағалау резервіне дейінгі ақша қаражаты және оның баламаларының жиыны (аудиттелмеген)	16,557,411	35,419,649	62,726,118	114,703,178

Кері РЕПО мәмілелерінің несиелік сапасы мәміле бойынша кепілге берілген құнды қағаздардың рейтингін негізге ала отырып айқындалады.

Төмендегі кестеде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелік сапасы бойынша ақшалай қаражаттың және ақшалай қаражат баламаларын талдау деректері берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Талап етілгенге дейінгі банк шотындағы қалдықтар	ҚРҰБ-дағы шоттар бойынша қалдықтар	Кері РЕПО	Жиыны
<i>Мерзімі кешіктірілмеген және құнсызданбаған</i>				
- Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі	-	15,143,190	6,132,441	21,275,631
- ВВВ- және ВВВ+ аралығындағы рейтингпен	384,558	-	43,272,126	43,656,684
- ВВ- және ВВ+ аралығындағы рейтингпен	17,939,300	-	-	17,939,300
- В - және В+ аралығындағы рейтингпен	4,277,655	-	-	4,277,655
- рейтингі жоқ	2,494	-	-	2,494
Бағалау резервіне дейінгі ақша қаражаты және оның баламаларының жиыны	22,604,007	15,143,190	49,404,567	87,151,764

Несиелік рейтинг Standard & Poor's агенттігінің рейтингіне (бұл рейтинг болған жағдайда) немесе Standard & Poor's рейтингтік шкаласы бойынша ең жақын баламалы мәнге дейін айырбасталатын Moody's агенттігінің рейтингіне негізделген.

Рейтингі жоқ ақшалай қаражат шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерін субсидиялау үшін алынған және коммерциялық банктерге орналастырылған қаражатты білдіреді. Қор басшылығы 9 ХҚЕС сәйкес құнсыздануға резерв құрды. Байланысты тараптармен орындалатын операциялар бойынша ақпарат 23-ескертпеде берілген.

7 Қаржы мекемелеріндегі қаражат

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)	2020 ж. 31 желтоқсан
Қаржы мекемелеріне берілген несиелер	207,110,718	218,644,971
Исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген несиелер	13,218,883	12,477,188
Банктердегі бастапқы өтеу мерзімі үш айдан астам депозиттер	5,013,507	10,610,427
Несиелердің ұнсыздану жағдайына арналған резервті шегергенде	(12,458,367)	(12,291,444)
Қаржы мекемелеріндегі қаражат жиыны	212,884,741	229,441,142

2021 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша қаржы мекемелеріне берілген несиелер балансының азаюы қаржы мекемелері жүзеге асырған несиелерді жоспарлы және мерзімінен бұрын өтеуден туындаған.

2020 жылдың және 2021 жылдың 6 айы ішінде Қор мен екі исламдық қаржыландыру ұйымы арасында тауарды бөліп-бөліп сату туралы бас келісімдер жасалды. Тауарды сату туралы осы шарттардың талаптарына сәйкес, екінші тарап Қордан тауарды бөліп-бөліп сатып алады. Исламдық қаржыландыру ерекшелігін ескере отырып, бұл операциялар Қордың қаржылық есептілігінде мәні нысаннан басым болатын ҚЕХС тұжырымдамасына сәйкес ескерілген. Қор бұл активтердің шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұстап қалу мақсатында есепке алынатынын көрсету үшін, бизнес-модельді бағалауды және «SPPI тестін» өткізді. Осы шарттар бойынша пайда мөлшерлемесі 8.5%-дан 10.5%-ға дейін құрайды.

2021 жылғы 6 ай ішінде Қор бұрын нарықтық мөлшерлемелерден төмен мөлшерлемелермен несиелер берілген үш банктен ішінара мерзімінен бұрын өтеулер алды және осы банктерге 4,375,005 мың теңге сомасында қарыздарды мойындауды ішінара тоқтатудан түскен табысты мойындады (17-ескертпе).

2020 жыл ішінде Қор осы банктердің мүлкін, құнды қағаздарын және қарыз портфельдерін балансқа қабылдау арқылы екі банктің берешегін өтеуін мойындады мойындады. Мүлік өзге активтер құрамында танылды (9-ескертпе), құнды қағаздар амортизацияланған құны бойынша бағаланатын ретінде танылды (8-ескертпе), қарыз портфельдерін Қор клиенттерге берілген несиелер мен алғытөлемдер құрамында мойындады. Жалпы алғанда, осы активтерді балансқа қабылдау арқылы Қор 6,559,637 мың теңге сомасындағы өтеуді мойындады. 2021 жыл ішінде қаржы мекемелерінің берешегін мүлкіті немесе құнды қағаздарды беру арқылы өтеу жүзеге асырылмады.

7 Қаржы мекемелеріндегі қаражат (жалғасы)

Төменде 2021 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша қаржы мекемелеріндегі қаражаттың несиелік сапасы бойынша талдау келтірілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Қаржы мекемелеріне берілген несиелер	Исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген несиелер	Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан астам банктердегі депозиттер	Жиыны
<i>Мерзімі кешіктірілмеген және құнсызданбаған</i>				
Тәуелсіз халықаралық рейтингтік агенттіктердің рейтингтері:				
- BBB- және BBB+ аралығындағы рейтингпен	51,278,053	-	3,890,353	55,168,406
- BB- және BB+ аралығындағы рейтингпен	69,271,672	-	1,123,154	70,394,826
- B - және B+ аралығындағы рейтингпен	78,293,508	-	-	78,293,508
Қорды ішкі бағалау:				
- Жақсы деңгей	4,315,968	13,218,883	-	17,534,851
- Қанағаттанарлық деңгей	3,704,901	-	-	3,704,901
Жиыны мерзімі кешіктірілмеген және құнсызданбаған	206,864,102	13,218,883	5,013,507	225,096,492
<i>Жеке құнсызданған (жалпы сома)</i>				
- төлемді кідіртусіз	202,236	-	-	202,236
- төлемді 30-дан 360 күнге дейін кешіктірумен	3,151	-	-	3,151
- төлемді 360 күннен аса кешіктірумен	41,229	-	-	41,229
Жиыны жеке құнсызданған (жалпы сома)	246,616	-	-	246,616
Құнсыздану жағдайына арналған резервті шегергенде	(12,177,974)	(273,530)	(6,863)	(12,458,367)
Жиыны қаржы мекемелеріндегі қаражат	194,932,744	12,945,353	5,006,644	212,884,741

7 Қаржы мекемелеріндегі қаражат (жалғасы)

Төменде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы мекемелеріндегі қаражаттың несиелер сапасы бойынша талдау келтірілген:

<i>(мың қазақстандық теңгеммен)</i>	Қаржы мекемелеріне берілген несиелер	Исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген несиелер	Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан астам банктердегі депозиттер	Жиыны
<i>Мерзімі кешіктірілмеген және құнсызданбаған</i>				
- BBB- және BBB+ аралығындағы рейтингпен	-	-	7,556,450	7,556,450
- BB- және BB+ аралығындағы рейтингпен	122,331,114	-	3,053,977	125,385,091
- B - және B+ аралығындағы рейтингпен	82,319,623	-	-	82,319,623
<i>Қорды ішкі бағалау:</i>				
- Жақсы деңгей	10,682,350	10,215,313	-	20,897,663
- Қанағаттанарлық деңгей	3,063,615	2,261,875	-	5,325,490
Жиыны мерзімі кешіктірілмеген және құнсызданбаған	218,396,702	12,477,188	10,610,427	241,484,317
<i>Жеке құнсызданған (жалпы сома)</i>				
- төлемді кідіртусіз	173,250			173,250
- төлемді 30-дан 360 күнге дейін кешіктірумен	33,790	-	-	33,790
- төлемді 360 күннен аса кешіктірумен	41,229	-	-	41,229
Жиыны жеке құнсызданған (жалпы сома)	248,269	-	-	248,269
Құнсыздану жағдайына арналған резервті шегергенде	(12,068,704)	(203,375)	(19,365)	(12,291,444)
Қаржы мекемелеріндегі қаражат жиыны	206,576,267	12,273,813	10,591,062	229,441,142

Несиелік рейтинг Standard & Poor's агенттігінің рейтингіне (бұл рейтинг болған жағдайда) немесе Standard & Poor 's рейтингтік шкаласы бойынша ең жақын баламалы мәнге дейін айырбасталатын Moody's агенттігінің рейтингіне негізделген.

2021 жылғы 30 маусымға және 2020 жылғы 31 желтоқсанға қаржы мекемелеріндегі рейтингі жоқ қаражат микроқаржы ұйымдары мен лизингтік компанияларға берілген несиелерді білдірді.

Қаржы мекемелеріне берілген қаражаттың құнсыздануы туралы мәселені қарау кезінде Қор назарға алатын негізгі фактор оның мерзімі өткен мәртебесі, сондай-ақ несиелік рейтингтің өзгеруі болып табылады. Осының негізінде Қор жоғарыда жеке тәртіппен құнсызданған ретінде айқындалған қаржы мекемелеріне берілген қаражаттың берешек мерзімдері бойынша талдауды ұсынды.

2021 жылдың бірінші жартыжылдығы ішінде бұрын таратылған банктер бойынша резервтерді қалпына келтіру жүргізілді, олардың міндеттемелері 48,140 мың сомада жүйеден тыс есепке есептен аударылды (2020 ж. бірінші жартыжылдығы: 116,232 мың теңге).

Қаржы мекемелеріндегі қаражат сомаларының әрбір санатының әділ құнын бағалауға қатысты 22-ескертпені қараңыз. Байланысты тараптармен орындалатын операциялар бойынша ақпарат 23-ескертпеде ашып көрсетілген.

7 Қаржы мекемелеріндегі қаражат (жалғасы)

Төмендегі кестеде есепті кезеңнің басы мен соңы арасындағы аралықта болған несиелік залал бойынша бағалау резервіндегі және банктердегі депозиттердің жалпы баланстық құнындағы өзгертулер түсіндіріледі:

	Несиелік залал бойынша бағалау резерві		Жалпы баланстық құны	
	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	Жиыны	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	Жиыны
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>				
Банктердегі депозиттер				
2021 жылғы 1 қаңтарға	(19,365)	(19,365)	10,610,428	10,610,428
Кезең ішінде несиелік шығынға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгертулер:				
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған және күтілетін несиелік залалдарды бағалау моделіне жол берулердегі өзгертулер	(3,249)	(3,249)	98,157,794	98,157,794
Кезең ішінде мойындауды тоқтату	15,831	15,831	(103,810,073)	(103,810,073)
Жиыны кезең ішінде несиелік шығынға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгертулер	(6,783)	(6,783)	4,958,149	4,958,149
Кезең ішінде несиелік шығынға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер етпейтін өзгертулер:				
Валюталарды қайта есептеу және өзге өзгертулер	(80)	(80)	55,358	55,358
2021 жылғы 30 маусымға	(6,863)	(6,863)	5,013,507	5,013,507

Төмендегі кестеде алдыңғы есепті кезеңнің басы мен соңы арасындағы аралықта болған несиелік залал бойынша бағалау резервіндегі және банктердегі депозиттердің жалпы баланстық құнындағы өзгертулер түсіндіріледі:

	Несиелік залал бойынша бағалау резерві		Жалпы баланстық құны	
	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	Жиыны	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	Жиыны
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>				
Банктердегі депозиттер				
2020 ж. 1 қаңтарға	(41,619)	(41,619)	11,877,984	11,877,984
Кезең ішінде несиелік шығынға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгертулер:				
Өзге өзгертулер	(25,939)	(25,939)	12,989,345	12,989,345
2020 ж. 30 маусымға	(67,558)	(67,558)	24,867,329	24,867,329

7 Қаржы мекемелеріндегі қаражат (жалғасы)

Төмендегі кестеде есепті кезеңнің басы мен соңы арасындағы аралықта болған несиелік залал бойынша бағалау резервіндегі өзгертулер және қаржы мекемелеріне берілген несиелердің жалпы баланстық құны түсіндіріледі.

	Несиелік залалдарға арналған бағалау резерві				Жалпы баланстық құны			
	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	2-кезең (Несиелік тәуекелдің елеулі ұлғаюы- нан бастап бүкіл мерзім ішіндегі ККЗ)	3-кезең (Несиелік- құнсыз- данған активтер бойынша бүкіл мерзімге ККЗ)	Жиыны	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	2-кезең (Несиелік тәуекелдің елеулі ұлғаюы- нан бастап бүкіл мерзім ішіндегі ККЗ)	3-кезең (Несиелік- құнсыз- данған активтер бойынша бүкіл мерзімге ККЗ)	Жиыны
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>								
Қаржы мекемелеріне берілген несиелер								
2021 жылғы 1 қаңтарға	(2,843,477)	(8,986,970)	(238,257)	(12,068,704)	181,546,964	36,849,738	248,269	218,644,971
<i>Кезең ішінде несиелік шығынға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгертулер:</i>								
Көшіру:								
- Бүкіл мерзім ішінде күтілетін несиелік залалдарға (1-кезеңнен 2-кезеңге)	24,810	(291,393)	-	(266,583)	(2,800,397)	2,800,554	-	157
- құнсызданған активтерге (1-кезеңнен және 2-кезеңнен 3-кезеңге)	-	1,263,776	(194,582)	1,069,194	-	(4,685,329)	4,685,329	-
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған	(220,822)	-	-	(220,822)	11,449,318	-	-	11,449,318
Кезең ішінде мойындауды тоқтату	99,477	345,316	-	444,793	(15,323,075)	(7,962,094)	-	(23,285,169)
Күтілетін несиелік залалдарды бағалау моделіне жол берулердегі өзгертулер	(559,303)	(569,193)	(5,208)	(1,133,704)	140,030	142,897	(4,805)	278,122
Дисконт амортизациясы	(2,148)	-	-	(2,148)	23,319	-	-	23,319
2021 жылғы 30 маусымға	(3,501,463)	(8,238,464)	(438,047)	(12,177,974)	175,036,159	27,145,766	4,928,793	207,110,718

2021 жылғы 30 маусымға Қор бір банкке берілген несиелер бойынша құнсыздану белгілерін анықтады және осы банктің несиелерін 2 кезеңнен құнсыздану моделінің 3 кезеңіне көшірді. Осы банк өз міндеттемелері бойынша кепілдік қамтамасыз ету ретінде өтімді мемлекеттік құнды қағаздарды ұсынды. Қор осы банк бойынша күтілетін несиелік залалдарды LGD параметрін (дефолт жағдайындағы шығындар) осы банктің кепілдік қамтамасыз етуін негізге ала отырып есептеп шығарып, жеке негізде есептеп шығарды, бұл күтілетін несиелік залалдардың азаюына әкелді

7 Қаржы мекемелеріндегі қаражат (жалғасы)

Төмендегі кестеде алдыңғы есепті кезеңнің басы мен соңы арасында болған несиелік залал бойынша бағалау резервіндегі және қаржы мекемелеріне берілген несиелердің жалпы баланстық құнындағы өзгертулер түсіндіріледі.

(мың қазақстандық теңгемен)	Несиелік залалдарға арналған бағалау резерві				Жалпы баланстық құны			
	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	2-кезең (Несиелік тәуекелдің елеулі ұлғаюы- нан бастап бүкіл мерзім ішіндегі ККЗ)	3-кезең (Несиелік- құнсыз- данған активтер бойынша бүкіл мерзімге ККЗ)	Жиыны	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	2-кезең (Несиелік тәуекел айтарлықт ай ұлғаюы- нан кезде бүкіл мерзім ішіндегі ККЗ)	3-кезең (Несиелік- құнсыз- данған активтер бойынша бүкіл мерзімге ККЗ)	Жиыны
Қаржы мекемелеріне берілген несиелер								
2020 ж. 1 қаңтарға	(4,336,146)	(6,141,805)	(1,083,479)	(11,561,430)	250,972,548	19,471,406	3,898,413	274,342,367
<i>Кезең ішінде несиелік шығынға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгертулер:</i>								
Көшіру:								
- бүкіл мерзім ішінде күтілетін несиелік залалдарға (1-кезеңнен 2-кезеңге)	1,355,953	(3,613,210)	-	(2,257,257)	(24,694,208)	22,381,357	-	(2,312,851)
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған	(182,795)	-	-	(182,795)	22,111,560	-	-	22,111,560
Кезең ішінде мойындауды тоқтату	335,137	(111,585)	999,309	1,222,861	(24,991,296)	(892,087)	(3,766,076)	(29,649,459)
Күтілетін несиелік залалдарды бағалау моделіне жол берулердегі өзгертулер	(70,251)	29,301	-	(40,950)	1,337,116	283,825	-	1,620,941
Дисконт амортизациясы	(940)	(7,139)	-	(8,079)	18,860	5,912	-	24,772
2020 ж. 30 маусымға	(2,899,042)	(9,844,438)	(84,170)	(12,827,650)	224,754,580	41,250,413	132,337	266,137,330

Төмендегі кестеде есепті кезеңнің басы мен соңы арасында болған, исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген несиелік залал бойынша бағалау резервіндегі және несиелердің жалпы баланстық құнындағы өзгертулер түсіндіріледі.

(мың қазақстандық теңгемен)	Несиелік залал бойынша бағалау резерві		Жалпы баланстық құны	
	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	Жиыны	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	Жиыны
Исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген несиелер				
2021 жылғы 1 қаңтарға	(203,375)	(203,375)	12,477,188	12,477,188
<i>Кезең ішінде несиелік шығынға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгертулер:</i>				
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған	(14,966)	(14,966)	714,411	714,411
Күтілетін несиелік залалдарды бағалау моделіне жол берулердегі өзгертулер	(55,188)	(55,188)	27,284	27,284
2021 жылғы 30 маусымға	(273,529)	(273,529)	13,218,883	13,218,883

7 Қаржы мекемелеріндегі қаражат (жалғасы)

Төмендегі кестеде өткен есепті кезеңнің басы мен соңы арасында болған, исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген несиелік залал бойынша бағалау резервіндегі және несиелердің жалпы баланстық құнындағы өзгертулер түсіндіріледі.

	Несиелік залал бойынша бағалау резерві		Жалпы баланстық құны	
	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	Жиыны	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	Жиыны
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>				
Исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген несиелер				
2020 ж. 1 қаңтарға	-	-	-	-
<i>Кезең ішінде несиелік шығынға арналған бағалау резервіне аударымдарға әсер ететін өзгертулер:</i>				
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған	(104,250)	(104,250)	7,676,146	7,676,146
2020 ж. 30 маусымға	(104,250)	(104,250)	7,676,146	7,676,146

8 Борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар

	2021 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)	2020 ж. 31 желтоқсан
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>		
Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар	33,238,966	13,853,865
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар	5,404,499	5,255,723
Бастапқы мойындау кезінде пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде айқындалған борыштық құнды қағаздар	2,767,586	2,719,710
Борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялардың жиыны	41,411,051	21,829,298

Төмендегі кестеде бағалау санаттары мен сыныптары бойынша 2021 жылғы 30 маусымға борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар ашып көрсетілген.

	Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде айқындалған борыштық құнды қағаздар	Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар	Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар	Жиыны
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>				
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Ноталары	-	28,807,652	-	28,807,652
Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	1,427,928	3,878,544	-	5,306,472
Корпоративтік облигациялар	1,339,658	561,200	4,588,107	6,488,965
Өзге корпоративтік эмитенттердің облигациялары	-	-	829,035	829,035
Жиыны борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар 2021 ж. 30 маусымға (әділ құны немесе жалпы баланстық құны)	2,767,586	33,247,396	5,417,142	41,432,124
Несиелік залал бойынша бағалау резерві	-	(8,430)	(12,643)	(21,073)
Жиыны борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар 2021 ж. 30 маусымға (баланстық құны)	2,767,586	33,238,966	5,404,499	41,411,051

8 Борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар (жалғасы)

Төмендегі кестеде бағалау санаттары мен сыныптары бойынша 2020 ж. 31 желтоқсанға борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар ашып көрсетілген.

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Бастапқы мойындау кезінде пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде айқындалған борыштық құнды қағаздар	Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар	Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар	Жиыны
ҚР ҰБ ноталары	-	13,308,512	-	13,308,512
Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	1,405,461	-	-	1,405,461
Корпоративтік облигациялар	1,314,249	552,153	4,437,602	6,304,004
Өзге корпоративтік эмитенттердің облигациялары	-	-	828,452	828,452
Жиыны борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар 2020 ж. 31 желтоқсанға (әділ құны немесе жалпы баланстық құны)	2,719,710	13,860,665	5,266,054	21,846,429
Несиелік залал бойынша бағалау резерві	-	(6,800)	(10,331)	(17,131)
Жиыны борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар 2020 ж. 31 желтоқсанға (баланстық құны)	2,719,710	13,853,865	5,255,723	21,829,298

(а) Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар

Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар әділ құны бойынша танылады, ол да несиелік тәуекелмен байланысты тиісті есептен шығаруды көрсетеді және Қордың ең жоғары несиелік тәуекелі туралы неғұрлым дәл ақпарат береді.

Төменде 2021 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша несиелік сапасы бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздарға талдау келтіріліп отыр:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	Корпоративтік облигациялар	Жиыны
Мерзімі кешіктірілмеген және құнсызданбаған			
- BBB - бастап BBB+ дейін рейтингпен	1,427,928	-	1,427,928
- BB- және BB+ аралығындағы рейтингпен	-	1,339,658	1,339,658
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын активтердің жалпы баланстық құны жиыны	1,427,928	1,339,658	2,767,586

Төмендегі кестеде 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша несиелік сапасы бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздарға талдау келтіріліп отыр:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	Корпоративтік облигациялар	Жиыны
Мерзімі кешіктірілмеген және құнсызданбаған			
- BBB - бастап BBB+ дейін рейтингпен	1,405,461	-	1,405,461
- BB- және BB+ аралығындағы рейтингпен	-	1,314,249	1,314,249
Жиыны пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын активтердің жалпы баланстық құны	1,405,461	1,314,249	2,719,710

8 Борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар (жалғасы)

Әділ құны бойынша пайда немесе залал арқылы бағаланатын борыштық құнды қағаздардың қамтамасыз етілуі жоқ.

(б) Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар

Төмендегі кестеде 2021 жылғы 30 маусымдағы өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар бойынша несиелік тәуекелге талдау берілген, олар үшін күтілетін несиелік залал бойынша бағалау резерві несиелік тәуекел деңгейлерінің негізінде танылады.

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	Жиыны
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Ноталары		
- BBB - бастап BBB+ дейін рейтингпен	28,807,652	28,807,652
Қазақстандық мемлекеттік облигациялар		
- BBB - бастап BBB+ дейін рейтингпен	3,878,544	3,878,544
Корпоративтік облигациялар		
- B - және B+ аралығындағы рейтингпен	661,426	661,426
Жиыны өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын активтердің жалпы баланстық құны	33,347,622	33,347,622
Несиелік залал бойынша бағалау резервін шегергенде	(8,430)	(8,430)
Амортизацияланған құны бойынша бағалаудан әділ құны бойынша бағалауға әділ құнын түзетуді шегергенде	(100,226)	(100,226)
Баланстық құны (әділ құны)	33,238,966	33,238,966

Төмендегі кестеде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздар бойынша несиелік тәуекелге талдау берілген, олар үшін күтілетін несиелік залал бойынша бағалау резерві несиелік тәуекел деңгейлерінің негізінде танылады.

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	Жиыны
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Ноталары		
- BBB - бастап BBB+ дейін рейтингпен	13,308,512	13,308,512
Корпоративтік облигациялар		
- B - және B+ аралығындағы рейтингпен	651,046	651,046
2020 ж. 31 желтоқсанға өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын активтердің жалпы баланстық құны жиыны	13,959,558	13,959,558
Несиелік залал бойынша бағалау резервін шегергенде	(6,800)	(6,800)
Амортизацияланған құны бойынша бағалаудан әділ құны бойынша бағалауға әділ құнын түзетуді шегергенде	(98,893)	(98,893)
2020 ж. 31 желтоқсанға баланстық құны (әділ құны)	13,853,865	13,853,865

Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздардың қамтамасыз етуі жоқ.

2021 жылдың 6 айы ішінде және 2020 жыл ішінде несиелік тәуекелдің елеулі ұлғаю факторлары болмады және дефолт индикаторлары мен резервтер 12 айлық күтілетін несиелік залалдарға тең болып есептелді.

8 Борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар (жалғасы)

(в) Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар

Төмендегі кестеде 2021 жылғы 30 маусымдағы амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздардың баланстық құны да осы активтер бойынша Қордың несиелік тәуекелге барынша ұшырағыштығын көрсетеді.

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	Сатып алынған немесе жасалған құнсызданған	Жиыны
Корпоративтік облигациялар			
- В+ рейтингпен	829,035	4,588,107	5,417,142
Жалпы баланстық құны	829,035	4,588,107	5,417,142
Несиелік залал бойынша бағалау резерві	(12,643)	-	(12,643)
Баланстық құны	816,392	4,588,107	5,404,499

Төмендегі кестеде 2020 ж. 31 желтоқсандағы амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздардың баланстық құны да осы активтер бойынша Қордың несиелік тәуекелге барынша ұшырағыштығын көрсетеді.

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	Сатып алынған немесе жасалған құнсызданған	Жиыны
Корпоративтік облигациялар			
- В - және В+ аралығындағы рейтингпен	828,452	4,437,602	5,266,054
Жалпы баланстық құны	828,452	4,437,602	5,266,054
Несиелік залал бойынша бағалау резерві	(10,331)	-	(10,331)
Баланстық құны	818,121	4,437,602	5,255,723

9 Өзге активтер

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)	2020 ж. 31 желтоқсан
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын дебиторлық берешек	3,977,941	753,756
Құнсыздану жағдайына арналған резервті шегергенде	(73,008)	(61,345)
Жиыны өзге активтер құрамындағы қаржылық активтер	3,904,933	692,411
Төлемегені үшін алынған қамтамасыз ету	4,393,698	4,404,245
Табыс салығынан өзге салықтар	390,093	449,468
Қызмет үшін алдын ала төлем	120,864	110,141
Шикізат және материалдар	39,677	40,651
Аяқталмаған құрылыс	4,067	-
Басқасы	5,508	7,145
Құнсыздану жағдайына арналған резервті шегергенде	(4,144)	(3,748)
Жиыны өзге активтер	8,854,696	5,700,313

Төлемегені үшін меншікке алынған қамтамасыз ету, Қор мерзімі өткен несиелерді реттеу кезінде алған жылжымайтын мүлік объектілерін білдіреді. Қор бұл активтерді жақын болашақта сатуды көздейді. Бұл активтер сатуға арналған ұзақ мерзімді активтердің анықтамасына жауап бермейді және «Қорлар» ХҚЕС (IAS 2) сәйкес тауарлық-материалдық қорлар ретінде жіктелген. Бұл активтер бастапқыда сатып алу құны бойынша танылды және сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерге сыныптама өзгерген кезде әділ құны бойынша қайта бағалануға жатады.

2021 және 2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай үшін құнсыздану жағдайына арналған резервтің өзгеруін талдау:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусым			2020 ж. 30 маусым		
	Өзге қаржы активтері	Өзге активтер	Жиыны	Өзге қаржы активтері	Өзге активтер	Жиыны
30 қаңтарға құнсыздану жағдайына арналған резерв	61,345	3,748	65,093	124,528	6,565	131,093
Кезең ішінде құнсыздануға резервке/ (резервті қалпына келтіруге аударымдар (аудиттелмеген)	11,754	396	12,150	46,433	(183)	46,250
Кезең ішінде үмітсіз деп есептен шығарылған қаражат (аудиттелмеген)	(91)	-	(91)	(134,557)	-	(134,557)
Бағамдық айырмашылық	-	-	-	20,049	-	20,049
Басқа	-	-	-	9,912	-	9,912
30 маусымға құнсыздану жағдайына арналған резерв	73,008	4,144	77,152	66,365	6,382	72,747

Өзге қаржы активтерінің әрбір түрінің әділ құнын бағалау туралы ақпарат 22-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен орындалатын операциялар бойынша ақпарат 23-ескертпеде ашып көрсетілген.

10 Қарыз қаражаты

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж.30 маусым (аудиттелмеген)	2020 ж. 31 желтоқсан
«Бәйтерек» ҰБХ» АҚ (6.57% - 6.71%)	93,391,153	90,549,594
Муниципалды органдар (0.01% - 1%)	58,821,059	65,507,184
«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ (2% - 5.5%)	19,416,325	19,416,325
Қазақстан Республикасы Қаржы Министрлігі (0%)	357,636	351,802
Жиыны қарыз қаражаты	171,986,173	175,824,905

Төмендегі кестеде Қордың әрбір ұсынылған кезең үшін қаржылық қызмет нәтижесінде туындайтын міндеттемелеріндегі өзгертулер көрсетілген. Берешек баптары ақшалай қаражаттың қозғалысы туралы есепте қаржылық қызмет ретінде көрсетілген.

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Қаржылық қызмет бойынша міндеттемелер					
	«Бәйтерек» ҰБХ» АҚ	ЖАО; «Самұрық- Қазына» ҰӘҚ» АҚ, ҚР ҚМ	Азиялық Даму Банкі	Шығарылған борыштық құнды қағаздар	Қаржылық жалдау	Жиыны
2020 ж. 1 қаңтарға қаржылық қызмет бойынша міндеттемелер	85,459,707	82,513,940	66,328,552	-	307,785	234,609,984
Ақшалай қаражаттың қозғалысы	(158,400)	3,612,323	(12,638,318)	-	(69,717)	(9,254,112)
Бағамдық айырма бойынша түзетулер	-	18,301	-	-	-	18,301
Ақша қозғалысына байланысты емес өзге өзгертулер	2,850,052	546,524	2,201,677	-	13,212	5,611,465
2020 ж. 30 маусымға қаржылық қызмет бойынша міндеттемелер	88,151,359	86,691,088	55,891,911	-	251,280	230,985,638
2021 ж. 1 қаңтарға қаржылық қызмет бойынша міндеттемелер	90,549,594	85,275,311	-	209,139	178,498	176,212,542
Ақшалай қаражаттың қозғалысы	(158,100)	(7,221,847)	-	(11,750)	(65,157)	(7,456,854)
Бағамдық айырма бойынша түзетулер	-	5,834	-	-	-	5,834
Ақша қозғалысына байланысты емес өзге өзгертулер	2,999,659	535,722	-	11,750	(7,386)	3,539,745
2021 ж. 30 маусымға қаржылық қызмет бойынша міндеттемелер	93,391,153	78,595,020	-	209,139	105,955	172,301,267

Өзге қаржы активтерінің әрбір түрінің әділ құнын бағалау туралы ақпарат 22-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен орындалатын операциялар бойынша ақпарат 23-ескертпеде ашылған

11 Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)	2020 ж. 31 желтоқсан
Банктер	4,127,477	18,528,165
Муниципалды органдар	26,300,582	5,673,171
Жиыны субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	30,428,059	24,201,336

Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелерді «ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті» РММ, «ҚР-дағы Біріккен Ұлттар Ұйымының Даму Бағдарламасы» және муниципалдық органдар орналастырады. Мұндай қаражат одан әрі «Нұрлы жер» мемлекеттік тұрғын үй құрылысы бағдарламасына, «Бизнестің жол картасы – 2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасына сәйкес Үкімет субсидиялаған жобалар бойынша төлем ретінде жергілікті банктерге беріледі.

Өзге қаржы активтерінің әрбір түрінің әділ құнын бағалау туралы ақпарат 22-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен орындалатын операциялар бойынша ақпарат 23-ескертпеде ашып көрсетілген.

12 Келешек кезеңдердің табыстары мен несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)	2020 ж. 31 желтоқсан
Қаржылық кепілдіктер (несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв)	29,823,821	24,585,176
Қаржылық кепілдіктер бойынша келешек кезеңдердің табыстары	24,913,420	12,624,528
Жиыны келешек кезеңдердің табыстары мен несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	54,737,241	37,209,704

Қаржылық кепілдіктер шағын және орта бизнес субъектілеріне «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасын іске асыру шеңберінде Қор шығарған кепілдіктерді білдіреді.

Бұл бағдарламаны Үкімет «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 13 сәуірдегі № 301 қаулысына сәйкес субсидиялайды. Бағдарламаның атауы «Бизнестің жол картасы – 2020» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 25 тамыздағы №522 қаулысына сәйкес «Бизнестің жол картасы – 2020» бизнесті дамытуды қолдаудың мемлекеттік бағдарламасы» болып өзгертілді. Бүгінгі таңда Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 24 желтоқсандағы № 968 қаулысына сәйкес, бағдарлама 2025 жылға дейін ұзартылып, атауы «Бизнестің жол картасы – 2025» бизнесті дамытуды қолдаудың мемлекеттік бағдарламасы» болып өзгертілді.

Келешек кезеңдердің табыстарын және несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервтерді есепке алу бөлігінде маңызды бағалаулар мен кәсіби пайымдаулар 5-ескертпеде келтірілген. Келешек кезеңдер табыстарының әділ құнын және несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервті бағалау туралы ақпарат 22-ескертпеде ашып көрсетілген. Байланысты тараптармен орындалатын операциялар бойынша ақпарат 23-ескертпеде келтірілген.

13 Өзге міндеттемелер

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)	2020 ж. 31 желтоқсан
Кредиторлық берешек	100,090	230,291
Қаржылық жалдау	105,956	178,498
Есептелген міндеттемелер және өзге кредиторлар	125,339	125,339
Жиыны өзге міндеттемелер құрамындағы қаржылық міндеттемелер	331,385	534,128
Алынған алғытөлемдер	190,750	82,905
Табыс салығын қоспағанда, төленетін салықтар	107,047	136,221
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтер	104,358	110,858
Қызметкерлерге есептелген сыйақы шығындары	3,235	112,888
Басқасы	841	970
Жиыны өзге міндеттемелер	737,616	977,970

Жоғарыда аталған барлық міндеттемелер есепті кезең аяқталғаннан кейін 12 ай ішінде өтелетін болады.

Өзге қаржы активтерінің әрбір түрінің әділ құнын бағалау туралы ақпарат 22-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен орындалатын операциялар бойынша ақпарат 23-ескертпеде ашып көрсетілген.

14 Акционерлік капитал

<i>мың қазақстандық теңгемен, (акциялар санын қоспағанда)</i>	Айналыстағы акциялар саны (мың)	Жай акциялар	Жиыны
2020 ж. 1 қаңтарға	27,462	72,920,273	72,920,273
Шығарылған жаңа акциялар	200	20,000,000	20,000,000
2020 ж. 30 маусымға	27,662	92,920,273	92,920,273
2020 ж. 31 желтоқсанға	27,762	102,920,273	102,920,273
2021 жылғы 30 маусымға	27,762	102,920,273	102,920,273

2020 жылғы 10 маусымда Қордың Жалғыз Акционерінің шешімімен Қордың акционерлік капиталы 20,000,000 мың теңгеге ұлғайтылды. Ақша Қордың шотына 2020 жылғы 15 маусымда түсті. Акционерлік капитал күрделі экономикалық кезеңде Қорды қолдау мақсатында және Қордың шағын және орта бизнесті қолдау жөніндегі бағдарламаларын одан әрі дамыту үшін ұлғайтылды.

2020 жылғы 16 шілдеде Қордың Жалғыз Акционерінің шешімімен Қордың Акционерлік капиталы қосымша 10,000,000 мың теңгеге ұлғайтылды.

2021 жылғы 26 мамырда Жалғыз Акционердің жиналысында Қор 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жалпы сомасы 3,334,015 мың теңгеге дивидендтер жариялады. Дивидендтердің барлық сомасы Жалғыз Акционерге 2021 жылғы 31 мамырда төленді.

15 Пайыздық табыстар мен шығындар

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусымда аяқталған алты ай (аудиттелмеген)	2020 ж. 30 маусымда аяқталған алты ай (аудиттелмеген)
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген пайыздық табыстар		
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	8,252,645	10,209,807
Ақша қаражаты және оның баламалары	2,463,582	1,651,233
Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар	965,397	120,796
Клиенттерге берілген несиелер мен алғытөлемдер	66,367	86,394
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар	187,088	44,434
Жиыны пайыздық табыстар	11,935,079	12,112,664
Өзге ұқсас табыстар		
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар	89,454	83,087
Жиыны өзге ұқсас табыстар	89,454	83,087
Пайыздық шығындар		
Қарыз қаражаты	(3,535,381)	(5,598,252)
Шығарылған борыштық құнды қағаздар	(11,750)	
Қаржылық жалдау бойынша пайыздарды төлеуге шығындар	(5,890)	(12,485)
Жиыны пайыздық шығындар	(3,553,021)	(5,610,737)
Таза пайыздық табыстар	8,471,512	6,585,014

2021 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдағы пайыздық табыс нарықтағыдан төмен мөлшерлемелер бойынша берілген несиелер бойынша дисконт амортизациясынан 1,890,958 мың теңге (2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай: 1,905,539 мың теңге) сомасындағы пайыздық табыстарды қамтиды. Дисконттың жеделдетілген амортизациясы қаржы мекемелеріне нарықтан төмен мөлшерлемелер бойынша берілген несиелерді мерзімінен бұрын өтеуден туындаған.

2021 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдағы пайыздық шығыс нарықтық бағадан төмен мөлшерлемелер бойынша алынған қарыз қаражаты бойынша дисконт амортизациясынан 2,632,709 мың теңге (2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай: 2,691,652 мың теңге) сомасындағы пайыздық шығындарды қамтиды.

16 Таза комиссиялық табыстар

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусымда аяқталған алты ай (аудиттелмеген)	2020 ж. 30 маусымда аяқталған алты ай (аудиттелмеген)
Берілген кепілдіктер	7,103,421	1,783,651
Қаржы агентінің қызметтері	360,361	409,231
Несиені мерзімінен бұрын өтеу бойынша комиссиялық шығындар	(3)	(907)
Жиыны комиссиялық табыстар	7,463,779	2,191,975

Комиссиялық табыстар шығарылған кепілдіктер бойынша табыстардан (12-ескертпе), Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің ММ, «ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті» РММ, ҚР-дағы «Біріккен Ұлттар Ұйымының Даму Бағдарламасы» РММ, оператор және қаржы агенті ретіндегі «ҚР Ұлттық Банкі» РММ үшін субсидиялау қызметтерінен (11-ескертпе), «Бизнестің жол картасы-2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасын іске асыру шеңберінде ісін жаңадан бастап отырған кәсіпкерлерді қолдау жөніндегі қызметтерден тұрады.

17 Амортизацияланған құны бойынша бағаланған қаржы активтерін мойындауды тоқтатудан туындаған шығындарды шегергендегі табыстар

2021 жылғы 6 ай ішінде Қор бұрын нарықтық мөлшерлемелерден төмен мөлшерлемелермен несиелер берілген үш банктен ішінара мерзімінен бұрын өтеулер алды және осы банктерге 4,375,005 мың теңге сомасында қарыздарды мойындауды ішінара тоқтатудан түскен табысты мойындады.

2020 жыл ішінде Қор осы банктердің мүлкін, құнды қағаздарын және қарыз портфельдерін балансқа қабылдау арқылы екі банкке берілген қарыздарды мойындауды тоқтатты. Бұрынырақта Қор осы қарыздарды бастапқы мойындау кезінде осы қарыздардың өмірі бойы амортизацияланған залалды таныған болатын. Қорға активтерін беру жолымен мерзімінен бұрын өтеуге байланысты, амортизацияланбаған дисконт амортизацияланған құны бойынша 2,955,450 мың теңге сомасында бағаланған қаржы активтерін мойындауды тоқтатудан түскен табыстар арқылы есептен шығарылды.

18 Пайдаға салынатын салық

Кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілген пайдаға салынатын салық бойынша шығындар мынадай құрамында келесі:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусымда аяқталған алты ай (аудиттелмеген)	2020 ж. 30 маусымда аяқталған алты ай (аудиттелмеген)
Ағымдағы пайдаға салынатын салық бойынша шығындар	2,777,862	2,242,348
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша шығындар/(үнем)	761,815	(1,297,859)
Кезең ішіндегі пайдаға салынатын салық бойынша шығындар	3,539,677	944,489

19 Сегменттік талдау

Операциялық сегменттер шаруашылық қызметті жүзеге асыратын компоненттер болып табылады, бұл ретте олар түсімді генерациялай алады немесе шығындармен байланысты болуы мүмкін, сегменттердің операциялық нәтижелерін операциялық шешімдерге жауапты басшы үнемі талдайды және операциялық сегменттер үшін жеке қаржылық ақпарат болады. Операциялық шешімдерге жауап беретін басшының функцияларын Қордың Басқармасы орындайды.

(а) Сатудан әрбір есептік сегмент түсім алатын өнімдер мен қызметтердің сипаттамасы

Қор қызметін екі негізгі операциялық сегмент шеңберінде жүзеге асырады:

- Өзге банктік операциялар – бұл сегмент шартты қарыздарды, қаржы мекемелеріне, шағын және орта бизнеске берілген несиелерді беру үшін пайдаланылатын «ҚР Ұлттық Банкі» РММ-дегі ақшалай қаражатты және қаржылық кепілдіктер беруді қамтиды;
- Инвестициялық операциялар – ақшалай қаражаттар мен олардың эквиваленттері, құнды қағаздар мен өзге банктердегі қаражатты (депозиттерді) білдіреді.

19 Сегменттік талдау (жалғасы)

(б) Есептік сегменттердің пайдасы немесе шығыны, активтері мен міндеттемелері туралы ақпарат

Төменде 2021 жылғы 30 маусымдағы есептік сегменттердің активтері мен міндеттемелері келтірілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Еск.	Жобалау операциялары	Инвестициялық операциялар	Жиыны
Ақша қаражаты және оның баламалары	6	44,147,289	70,555,624	114,702,913
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	7	207,878,097	5,006,644	212,884,741
Клиенттерге берілген несиелер мен алғытөлемдер		530,705	-	530,705
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек		18,161	-	18,161
Борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар	8	-	41,411,051	41,411,051
Жиыны есептік сегменттің активтері		252,574,252	116,973,319	369,547,571
Қарыз қаражаты	10	171,986,173	-	171,986,173
Шығарылған борыштық құнды қағаздар		-	209,139	209,139
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	11	30,428,059	-	30,428,059
Келешек кезеңдердің табыстары мен несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	12	54,737,241	-	54,737,241
Жиыны есептік сегменттердің міндеттемелері		257,151,473	209,139	257,360,612
Күрделі шығындар		-	-	46,747

Күрделі шығындар негізгі қаражатты сатып алуды білдіреді.

19 Сегменттік талдау (жалғасы)

Төменде 2021 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдағы есептік сегменттердің табыстары мен шығындары берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жобалау операциялары	Инвестициялық операциялар	Жиыны
Қаржы мекемелеріндегі қаражат бойынша пайыздық табыстар	7,889,309	363,336	8,252,645
Клиенттерге несиелер және алғытөлемдер бойынша пайыздық табыстар	66,367	-	66,367
Борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар бойынша пайыздық табыстар	-	1,241,938	1,241,938
Ақша қаражаты және оның баламалары бойынша пайыздық табыстар	-	2,463,582	2,463,582
Қарыз қаражаты бойынша пайыздық шығындар	(3,535,381)	-	(3,535,381)
Шығарылған борыштық құнды қағаздар бойынша пайыздық шығындар	-	(11,750)	(11,750)
Таза пайыздық табыстар	4,420,295	4,057,106	8,477,401
құнсыздану резерві	(157,063)	12,582	(144,481)
Қамтамасыз етуге резерв құрғаннан кейінгі таза пайыздық табыстар	4,263,232	4,069,688	8,332,920
Комиссиялық табыстар	7,463,779	-	7,463,779
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздардан шығындарды шегергендегі табыстар	-	56,683	56,683
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздардан шығындарды шегергендегі табыстар	4,375,005	-	4,375,005
Борыштық құнды қағаздардың құнсыздануы (Резервке аударымдар)/өзге активтердің құнсыздануына резервті қалпына келтіру (Резервке аударымдар)/несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервті қалпына келтіру	(11,754)	233	(11,521)
Шетел валютасын қайта бағалаудан түскен табыстарды шегергендегі шығындар	427,904	(68,069)	359,835
Қор бағдарламаларын іске асыру бойынша шығындар	(328,511)	-	(328,511)
Жалпы және өкімшілік шығындар	(1,042,865)	(67,216)	(1,110,081)
Сегмент нәтижелері	15,300,942	3,987,378	19,288,320

19 Сегменттік талдау (жалғасы)

Төменде 2020 ж. 31 желтоқсанға есептік сегменттердің активтері мен міндеттемелері берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Еск.	Жобалау операциялары	Инвестициялық операциялар	Жиыны
Ақша қаражаты және оның баламалары	7	37,249,670	49,901,596	87,151,266
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	8	218,850,080	10,591,062	229,441,142
Клиенттерге берілген несиелер мен алғытөлемдер		556,967	-	556,967
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек		162,139	-	162,139
Борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар	9	-	21,829,298	21,829,298
Жиыны есептік сегменттің активтері		256,818,856	82,321,956	339,140,812
Қарыз қаражаты	12	175,824,905	-	175,824,905
Шығарылған борыштық құнды қағаздар	13	-	209,139	209,139
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	14	24,201,336	-	24,201,336
Келешек кезеңдердің табыстары мен несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	15	37,209,704	-	37,209,704
Жиыны есептік сегменттердің міндеттемелері		237,235,945	209,139	237,445,084
Күрделі шығындар				202,596

Күрделі шығындар негізгі қаражатты сатып алуды білдіреді.

19 Сегменттік талдау (жалғасы)

Төменде 2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдағы есептік сегменттердің табыстары мен шығындары берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жобалау операциялары	Инвестициялық операциялар	Жиыны
Қаржы мекемелеріндегі қаражат бойынша пайыздық табыстар	9,487,914	721,893	10,209,807
Клиенттерге несиелер және алғытөлемдер бойынша пайыздық табыстар	86,394		86,394
Борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар бойынша пайыздық табыстар		248,317	248,317
Ақша қаражаты және оның баламалары бойынша пайыздық табыстар		1,651,233	1,651,233
Қарыз қаражаты бойынша пайыздық шығындар	(5,598,252)		(5,598,252)
Таза пайыздық табыстар	3,976,056	2,621,443	6,597,499
Құнсыздануға резерв құру	(1,273,029)	(25,882)	(1,298,911)
Құнсыздануға резерв құрғаннан кейінгі таза пайыздық табыстар	2,703,027	2,595,561	5,298,588
Комиссиялық табыстар	2,191,975		2,191,975
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздардан шығындарды шегергендегі табыстар		42,431	42,431
Нарықтық бағадан төмен мөлшерлемелер бойынша активтерді бастапқы мойындау кезінде туындайтын таза шығын	(82,300)		(82,300)
Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құнды қағаздардың құнсыздануы		159	159
Өзге активтердің құнсыздануына резервті қалпына келтіру/(Резервке аударымдар)	(46,337)		(46,337)
Несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша (Резервке аударымдар)/резервті қалпына келтіру	(1,902,164)		(1,902,164)
Шетел валютасын қайта бағалаудан түскен табыстарды шегергендегі шығындар	198,275	1,822	200,097
Қор бағдарламаларын іске асыру бойынша шығындар	(205,915)		(205,915)
Жалпы және әкімшілік шығындар	(1,014,761)	(34,460)	(1,049,221)
Сегмент нәтижелері	1,841,800	2,605,513	4,447,313

(с) Есептік сегменттердің түсімін, пайдасын немесе залалын, активтері мен міндеттемелерін салыстырып тексеру

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)	2020 ж. 31 желтоқсан
Жиыны есептік сегменттің активтері	369,547,571	339,140,812
Негізгі қаражат	2,192,188	2,361,265
Материалдық емес активтер	248,609	234,391
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы міндеттемелерді алдын ала төлеу	5,456,234	7,430,331
Кейінге қалдырылған салық активі	2,216,372	-
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер	195,338	250,217
Өзге активтер	8,854,696	8,678,500
Активтер жиыны	388,711,008	358,095,516

19 Сегменттік талдау (жалғасы)

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)	2020 ж. 31 желтоқсан
Жиыны есептік сегменттердің активтері	257,360,612	237,445,084
Өзге міндеттемелер	737,616	977,970
Жиыны міндеттемелер	258,098,228	238,423,054

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусымда аяқталған алты ай (аудиттелмеген)	2020 ж. 30 маусымда аяқталған алты ай (аудиттелмеген)
Сегмент нәтижелері	19,288,320	4,447,313
Жалпы және өкімшілік шығындар	(1,233,745)	(1,026,087)
Өзге таза операциялық шығындар	(263,137)	3,015,823
Сылақ салуға дейінгі пайда	17,791,438	6,437,049
Пайдаға салынатын салық бойынша шығындар	(3,539,677)	(944,489)
Жыл ішіндегі пайда	14,251,761	5,492,560

Қор өзінің бүкіл кірісін Қазақстанда алады. Қордың шет елдерде елеулі сыртқы клиенттері жоқ. Қордың операциялық сегменттер арасында айтарлықтай табыстары мен шығындары жоқ. Қордың 2021 жылы алынған жалпы табыстың кемінде он пайызын көрсететін клиенттері жоқ.

20 Шартты және келісімді міндеттемелер

Сот талқылаулары

Ағымдағы қызмет барысында ауық-ауық сот органдарына Қорға қатысты талап-арыздар келіп түседі. Өзінің бағалауына, сондай-ақ ішкі кәсіби консультанттардың ұсынымдарына сүйене отырып, Қор басшылығы олар бойынша талқылаулар Қор үшін елеулі шығындарға алып келмейді деп есептейді және, тиісінше, осы қаржылық есептілікте осы талқылаулар бойынша шығындарды жабуға резерв қалыптастырған жоқ.

Салық заңнамасы

Қазақстан Республикасындағы салық шарттары өзгертуге және жүйесіз қолдануға және түсіндіруге бейім. Қазақстан заңдары мен Қор ережелерін қазақстандық уәкілетті органдардың түсіндіруіндегі алшақтықтар қосымша салықтардың, айыппұлдар мен өсімпұлдардың есептелуіне әкеп соғуы мүмкін.

Қазақстандық заңнама және салық салу практикасы үздіксіз даму жағдайында тұр, сондықтан кері күшке ие болуы мүмкін әртүрлі түсіндірулерге және жиі өзгертулерге ұшырайды. Кейбір жағдайларда, салық салынатын базаны айқындау мақсатында, салық заңнамасы ҚЕХС ережелеріне сілтеме жасайды, бұл ретте қазақстандық салық органдарының ҚЕХС тиісті ережелерін түсіндіруі басшылық осы жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде қолданған есепке алу саясаттарынан, пайымдаулардан және бағалардан ерекшеленуі мүмкін, бұл Қордың қосымша салық міндеттемелерінің туындауына әкеп соғуы мүмкін. Салық органдары салық жылы аяқталғаннан кейін бес жыл ішінде ретроспективті тексеру жүргізе алады.

Қор басшылығы тиісті заңнаманы түсіндіру қолайлы және Қордың салық ұстанымы негізделген деп санайды.

Операциялық жалға алу бойынша міндеттемелер

Қордың операциялық жалдауда бірқатар ғимараттары мен автокөлігі бар. Жалдау, негізінен, көрсетілген кезең аяқталғаннан кейін жалдауды ұзарту мүмкіндігімен бір жыл құрайтын бастапқы кезеңге ресімделеді. Жалдау төлемдері, әдетте, нарықтық жалдау шарттарын көрсету үшін жыл сайын артып отырады. Жалдау шартты жалдауды қамтымайды.

20 Шартты және келісімді міндеттемелер (жалғасы)**Ерекше шарттарды сақтау**

Қор алынған қарыздарға байланысты белгілі бір қаржылық емес шарттарды сақтауға тиіс. 2021 жылғы 30 маусымдағы және 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қор барлық ерекше шарттарды сақтады.

Несиелік сипаттағы міндеттемелер

Бұл құралдардың негізгі мақсаты клиенттерге қажет болған жағдайда қаражат беруді қамтамасыз ету болып табылады. Клиент үшінші тараптар алдындағы өз міндеттемелерін орындамаған жағдайда төлемдерді жүзеге асыруға Қордың қайтарып алынбайтын міндеттемелері болып табылатын және несиелер сияқты несиелік тәуекелге ұшырайтын кепілдіктер. Несиелер беру жөніндегі міндеттемелер несиелер нысанында несиелер беру үшін басшылық бекіткен сомалардың пайдаланылмаған бөлігін қамтиды. Несиелер беру жөніндегі міндеттемелерге қатысты Қор, егер пайдаланылмаған сомалар пайдаланылуға тиіс болса, пайдаланылмаған міндеттемелердің жалпы сомасына тең сомала залал келтіру тәуекеліне ықтимал ұшырайды. Солай болса да, шығындардың ықтимал сомасы пайдаланылмаған міндеттемелердің жалпы сомасынан аз, өйткені несие беру міндеттемелерінің көпшілік бөлігі клиенттердің несие қабілеттілігінің белгілі бір талаптарын сақтауына байланысты болады. Қор несиелік сипаттағы міндеттемелерді өтеуге дейін қалған мерзімді бақылайды, өйткені әдетте көбірек ұзақ мерзімді міндеттемелер, қысқа мерзімді міндеттемелерге қарағанда, несиелік тәуекелдің жоғарырақ деңгейіне ие.

Қордың несиелік тәуекелінің ең жоғары деңгейі, әдетте, баланстағы қаржы активтерінің баланстық құнында көрсетіледі. Активтер мен міндеттемелерді өзара есепке алу мүмкіндігі әлеуетті несиелік тәуекелді төмендету үшін елеулі мәнге ие емес. Қор басшылығы кредиторлық берешекті өтеу мерзімдері бойынша бағалау жүргізеді және мерзімі өткен борыштарды бақылайды. Басшылық кредиторлық берешекті өтеу мерзімдері бойынша талдауды және несиелік тәуекел туралы өзге ақпаратты 21-ескертпеде көрсетуді орынды деп санайды.

Баланстан тыс қаржы құралдары үшін несиелік тәуекел өзге қатысушының шарт талаптарын орындамауы нәтижесінде залал келтірілу ықтималдығы ретінде айқындалған. Қор мәмілелерді бекіту, тәуекелді шектейтін лимиттерді пайдалану және мониторинг рәсімдеріне негізделген баланстық қаржы құралдарына қатысты шартты міндеттемелерге қатысты дәл сол несиелік саясатты пайдаланады.

Несиелік сипаттағы міндеттемелер мынаны құрайды:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 жылғы 30 маусым	2020 ж. 31 желтоқсан
	Еск. (аудиттелмеген)	
Берілген кепілдіктер	227,896,868	151,794,522
Қарыздарды қамтамасыз етуге берілген кепілдіктер	36,156,550	36,156,550
Пайдаланылмаған несиелік желілер	8,388,362	6,745,320
Несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервті шегергенде	12 (29,823,821)	(24,585,176)
Жиыны резервті шегергендегі несиелік сипаттағы міндеттемелер	242,617,959	170,111,216

20 Шартты және келісімді міндеттемелер (жалғасы)

Қаржылық кепілдіктер Қор шағын және орта бизнес субъектілеріне «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасын іске асыру шеңберінде шығарған кепілдіктерді білдіреді. Бұл бағдарламаны Үкімет «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 13 сәуірдегі № 301 қаулысына сәйкес субсидиялайды. 2018 жылы Бағдарламаның атауы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 25 тамыздағы №522 қаулысына сәйкес «Бизнестің жол картасы-2020» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы» болып өзгертілді. 2019 жылы бағдарлама ұзартылып, атауы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 24 желтоқсандағы № 968 қаулысына сәйкес «Бизнестің жол картасы-2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасына өзгертілді. Бағдарлама шеңберінде Қор бағдарлама үйлестірушісі мен шағын немесе орта бизнес субъектісі арасындағы қаржы агенті болып табылады. Жергілікті деңгейдегі бағдарламаны үйлестіруші Қорға төлейтін комиссияның құны екінші бағыт шеңберінде қаржылық кепілдік сомасынан 20%-ды және бірінші бағыт шеңберінде қаржылық кепілдік сомасынан 30%-ды құрайды. Комиссияның алынған құны шығарылған кепілдіктің өмір сүру мерзімі ішінде табыстарға тікелей жатқызу жолымен кейінге қалдырыла отырып, табыстарға жатқызылады. Берілген кепілдіктер бойынша қалған ұлғаю шағын және орта кәсіпкерлікке кепілдік беру көлемінің жалпы ұлғаюымен байланысты.

Қаржылық кепілдіктер бойынша күтілетін несиелік залалдарды есептеу үшін Қор мерзімі өткен күндер санына негізделген көші-қон матрицаларын пайдалана отырып, дефолт ықтималдығын айқындайды. 30 маусымдағы жағдай бойынша, шағын және орта бизнеске берілген кепілдіктер бойынша күтілетін несиелік залалдардың мөлшері 29,290,307 мың теңгені құрады (2020 жылғы 31 желтоқсан: 24,443,118 мың теңге).

Шарттарға сәйкес пайдаланылмаған несиелік желілер мен кепілдіктер бойынша берешектің жалпы сомасы келешек ақшалай талаптарды міндетті түрде білдірмейді, өйткені қарыз алушыға қаражат бермей-ақ көрсетілген міндеттемелердің қолданылу мерзімінің аяқталуы немесе күшін жою мүмкін болады.

Шарт бойынша жалпы өтелмеген міндеттемелер болашақта ақшаның сыртқа кетуін міндетті түрде білдірмейді, өйткені көрсетілген міндеттемелердің көпшілігі оларды ішінара немесе толық орындамай тоқтатылуы мүмкін. Төменде несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв өзгертулерінің талдауы берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусымда аяқталған алты ай (аудиттелмеген)	2020 ж. 30 маусымда аяқталған алты ай (аудиттелмеген)
1 қаңтарға баланстық құны	(24,585,176)	(1,246,384)
Пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілген залалдар	(753,730)	(2,032,840)
Пайдаланылмаған резервтерді қалпына келтіру	907,883	130,676
Келешек кезеңдердің табыстары есебінен құрылған резервтер	(5,392,798)	(1,526,530)
31 желтоқсанға баланстық құны	(29,823,821)	(4,675,078)

20 Шартты және келісімді міндеттемелер (жалғасы)

Төмендегі кестеде 2021 жылғы 30 маусымға жағдай бойынша несиелік тәуекел деңгейлері негізінде несиелік сипаттағы міндеттемелердің несиелік сапасына талдау берілген.

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	2-кезең (Несиелік тәуекелдің елеулі ұлғаюынан бастап бүкіл мерзім ішіндегі ККЗ)	3-кезең (Несиелік- құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішіндегі ККЗ)	Жиыны
Берілген кепілдіктер				
<i>Мерзімі кешіктірілмеген</i>	137,122,394	78,003,675	8,127,435	223,253,504
<i>Мерзімі өткен:</i>				
- төлем 31 күннен кем кешіктірілген	938,143	1,104,824	541,318	2,584,285
- төлем 31-ден 60 күнге дейін кешіктірілген	-	419,693	123,955	543,648
- төлем 61-ден 90 күнге дейін кешіктірілген	-	147,594	175,666	323,260
- төлем 90 күннен аса кешіктірілген	-	-	1,192,171	1,192,171
Танылмаған жалпы құн	138,060,537	79,675,786	10,160,545	227,896,868
Қаржылық кепілдіктерге арналған резерв	(7,452,638)	(12,563,989)	(9,274,104)	(29,290,731)
Қарыздарды қамтамасыз етуге берілген кепілдіктер				
- В рейтингімен	36,156,550	-	-	36,156,550
Танылмаған жалпы құн	36,156,550	-	-	36,156,550
Қарыздарды қамтамасыз етуге берілген кепілдіктерге резерв	(74,286)	-	-	(74,286)
Несиелер беру жөніндегі міндеттемелер				
- В - және В+ аралығындағы рейтингпен	-	2,247,509	-	2,247,509
<i>Қорды ішкі бағалау:</i>				
- Жақсы деңгей	5,208,853	-	-	5,208,853
- Қанағаттанарлық деңгей	932,000	-	-	932,000
Танылмаған жалпы құн	6,140,853	2,247,509	-	8,388,362
Несиелер беру жөніндегі міндеттемелерге резерв	(289,320)	(169,484)	-	(458,804)

20 Шартты және келісімді міндеттемелер (жалғасы)

Төмендегі кестеде 2020 жылғы. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелік тәуекел деңгейлері негізінде несиелік сипаттағы міндеттемелердің несиелік сапасына талдау берілген.

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	1-кезең (12 айдағы ККЗ)	2-кезең (Несиелік тәуекелдің елеулі ұлғаюынан бастап бүкіл мерзім ішіндегі ККЗ)	3-кезең (Несиелік- құнсызданған н активтер бойынша бүкіл мерзім ішіндегі ККЗ)	Жиыны
Берілген кепілдіктер				
<i>Мерзімі кешіктірілмеген</i>	75,406,493	66,441,305	4,130,736	145,978,534
<i>Мерзімі өткен:</i>				
- төлем 31 күннен кем кешіктірілген	124,991	1,445,691	1,498,584	3,069,266
- төлем 31-ден 60 күнге дейін кешіктірілген	-	258,759	1,087,838	1,346,597
- төлем 61-ден 90 күнге дейін кешіктірілген	-	89,042	704,533	793,575
- төлем 90 күннен аса кешіктірілген	-	-	606,550	606,550
Танылмаған жалпы құн	75,531,484	68,234,797	8,028,241	151,794,522
Қаржылық кепілдіктерге арналған резерв	(4,003,262)	(12,363,957)	(8,075,900)	(24,443,118)
Қарыздарды қамтамасыз етуге берілген кепілдіктер				
- В рейтингімен	36,156,550	-	-	36,156,550
Танылмаған жалпы құн	36,156,550	-	-	36,156,550
Қарыздарды қамтамасыз етуге берілген кепілдіктерге резерв	(59,230)	-	-	(59,230)
Несиелер беру жөніндегі міндеттемелер				
- ВВ- және ВВ+ аралығындағы рейтингпен	500,000	-	-	500,000
- В - және В+ аралығындағы рейтингпен	3,798,009	-	-	3,798,009
- рейтингі жоқ	2,447,311	-	-	2,447,311
Танылмаған жалпы құн	6,745,320	-	-	6,745,320
Несиелер беру жөніндегі міндеттемелерге резерв	(82,828)	-	-	(82,828)

21 Қаржылық тәуекелдерді басқару

Қордың тәуекелдерін басқару қаржылық (несиелік, нарықтық және өтімділік), операциялық және заңдық тәуекелдерге қатысты жүзеге асырылады. Қаржылық тәуекелдер нарықтық тәуекелді (валюталық тәуекелден, пайыздық тәуекелден және өзге баға тәуекелдерінен тұратын), несиелік тәуекелді және өтімділік тәуекелін қосады. Қаржылық тәуекелдерді басқарудың басты мақсаты тәуекел лимиттерін айқындау және белгіленген лимиттердің сақталуын одан әрі қамтамасыз ету болып табылады. Операциялық және заңдық тәуекелдерді басқару осы тәуекелдерді барынша азайту мақсатында ішкі саясаттар мен рәсімдердің тиісінше жұмыс істеуін қамтамасыз етуге тиіс.

2021 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде Қор қолданған қаржылық тәуекелдерді және осы тәуекелдерді бағалау әдістерін басқарудың мақсаттары, саясаты мен рәсімдері 2020 жылы қолданылған мақсаттарға, саясат пен рәсімдерге сәйкес келеді.

Несиелік тәуекел

Сыртқы рейтингтерді контрагенттерге S&P, Moody's және Fitch сияқты тәуелсіз халықаралық рейтингтік агенттіктер береді. Бұл рейтингтер ашық қол жетімділікте бар. Мұндай рейтингтер және дефолт ықтималдығының тиісті диапазондары мынадай қаржы құралдары үшін қолданылады: борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар (мемлекеттік, корпоративтік және муниципалдық облигациялар, еурооблигациялар және сатып алынған вексельдер) және қаржы мекемелеріне берілген қарыздар. Төменде қаржы институттары бойынша дефолт туындау ықтималдығының диапазоны берілген:

Бірыңғай шкала бойынша несиелік тәуекел деңгейі	Сыртқы халықаралық рейтингтік агенттіктердің (S&P) тиісті рейтингілері	Дефолт ықтималдығының тиісті аралығы
Тамаша деңгей	AAA – BB+	0,00% - 0,52%;
Жақсы деңгей	BB+ – B+	0,53% - 2,77%;
Қанағаттанарлық деңгей	B, B-	2,78% - 13,68%;
Арнайы мониторингті қажет етеді	CCC+ – CCC-	13,69% - 99,9%;
Дефолт	C, D-I, D-II	100%

Бірыңғай шкала бойынша несиелік тәуекелдің әрбір деңгейіне белгілі бір төлем қабілеттілігі дәрежесі беріледі.

- *Тамаша деңгей* – төмен күтілетін несиелік тәуекелмен жоғары несиелік сапа.
- *Жақсы деңгей* – орташа несиелік тәуекелі бар жеткілікті несиелік сапа.
- *Қанағаттанарлық деңгей* – қанағаттанарлық несиелік тәуекелі бар орташа несиелік сапа.
- *Арнайы мониторингті қажет етеді* – мұқият мониторингтеуді және қалпына келтіруші басқаруды қажет ететін несиелеу тетіктері.
- *Дефолт* – дефолт туындаған несие беру тетіктері.

Қазақстан Республикасы Президентінің 2020 ж. 30 қаңтардағы тапсырмасына сәйкес, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі – «ҚРҰБ») Екінші деңгейдегі банктер активтерінің сапасына бағалау (бұдан әрі – АСБ») жүргізді. Тексеру периметріне 14 банк кірді: «Қазақстан Халық банкі» АҚ, «Ресей Сбербанкі» АҚ Еншілес банкі, «Kaspi Bank» АҚ, «Fortebank» АҚ, «Банк ЦентрКредит» АҚ, «АТФБанк» АҚ, «Еуразиялық банк» АҚ, «First Heartland Jysan Bank» АҚ, «Bank RBK» Банкі» АҚ, «Альфа-Банк» АҚ Еншілес банкі, «Altyn Bank» АҚ, «Нұрбанк» АҚ, «Хоум Несие энд Финанс Банк» АҚ Еншілес банкі және «Банк ВТБ (Қазақстан)» АҚ Еншілес ұйымы. Тексерудің негізгі мақсаттары:

- Банк жүйесінің жай-күйі туралы толық және объективті көріністі қалыптастыру;
- Қаржы секторының үлкен тұрақтылығы мен ашықтығын қамтамасыз ету;
- Инвесторлар мен салымшылардың сенімін нығайту;
- Бухгалтерлік есеп пен пруденциалдық реттеудің озық практикасына сәйкес банктердегі процестердің сапасын арттыру болып табылады.

Активтердің сапасын бағалау нәтижелері бойынша барлық Банктер тексеруден сәтті өтті, бұл ретте кейбір банктерге ҚРҰБ-нен капиталдандыру және қаржылық орнықтылықты күшейту үшін өзге шаралар қабылдау жөнінде талаптар қойылды. Қор банктердің осы талаптарды орындауына мониторингті жүзеге асырады және осы талаптардың орындалмауын несиелік тәуекелдің елеулі ұлғаю критерийлерінің бірі ретінде ескереді.

21 Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервті есептеу үшін, Қор мерзімі өткен күндер саны негізінде көші-қон матрицалары негізінде қалыптастырылған PD параметрін пайдаланады. Көші-қон матрицаларын жасау кезінде Қор Қордың кепілдігін алған қарыз алушылар жұмыс істейтін салаларды ескереді және осы салалар бойынша дефолттың туындау тәуекелдерінің макроэкономикалық көрсеткіштермен корреляциясын жүргізеді. Қор осы талдауды жүргізу кезінде мынадай макроэкономикалық көрсеткіштерді пайдаланады:

- Brent маркалы мұнай бағасы;
- USD/KZT Валюта айырбастау бағамы;
- Инфляция деңгейі;
- Жұмыссыздық деңгейі;
- ЖІӨ өсуі.

Көші-қон матрицаларын құру кезінде Қор көші-қонды мерзімі өткен күндер негізінде ғана емес, сондай-ақ жүргізілген қайта құрылымдау және несиелік тәуекелдің ұлғаюына әкелетін өзге сапалық параметрлер негізінде ескереді. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қор кепілдіктерді құнсыздану моделінің үшінші себетіне ауыстыру факторы ретінде соңғы үш жыл ішінде 30 күннен астам мерзімі өткен кезде 2020 жылы қайта құрылымдаудың болуын ескерді. 2021 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша бұл тәсіл қайта қаралды және Қор дефолтты қайта құрылымдау және бір жыл ішінде 30 күннен астам мерзімін өткізу болған жағдайда таниды. Бұл өзгеріс 2020 жылмен салыстырғанда PD параметрінің жалпы кемуіне әкелді.

Валюталық тәуекел

2021 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің валюталар бөлінісіндегі құрылымы былайша көрсетілуі мүмкін:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Теңге	АҚШ доллары	Басқасы	Жиыны
Қаржылық активтер				
Ақша қаражаты және оның баламалары	114,701,788	640	485	114,702,913
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	209,417,616	3,467,125		212,884,741
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	18,161	-	-	18,161
Клиенттерге берілген несиелер мен алғытөлемдер	530,705	-	-	530,705
Инвестициялық құнды қағаздар	41,411,051	-	-	41,411,051
Өзге қаржы активтері	3,904,933	-	-	3,904,933
Жиыны қаржылық активтер	369,984,254	3,467,765	485	373,452,504
Қаржылық міндеттемелер				
Қарыз қаражаты	171,628,537	357,636	-	171,986,173
Шығарылған борыштық құнды қағаздар	209,139	-	-	209,139
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	30,428,059	-	-	30,428,059
Келешек кезеңдердің табыстары мен несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	54,737,241	-	-	54,737,241
Өзге қаржылық міндеттемелер	331,385	-	-	331,385
Жиыны қаржылық міндеттемелер	257,334,361	357,636	-	257,691,997
2020 ж. 30 маусымға жағдай бойынша таза позиция	112,649,893	3,110,129	485	115,760,507

21 Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

2020 жылғы 31 желтоқсанға жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің валюталар бөлінісіндегі құрылымы былайша көрсетілуі мүмкін:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Теңге	АҚШ доллары	Басқасы	Жиыны
Қаржылық активтер				
Ақша қаражаты және оның баламалары	87,150,122	652	492	87,151,266
Борыштық құнды қағаздарға арналған инвестициялар	21,829,298	-	-	21,829,298
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	226,004,505	3,436,637	-	229,441,142
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	162,139	-	-	162,139
Клиенттерге берілген несиелер мен алғытөлемдер	556,967	-	-	556,967
Өзге қаржы активтері	692,411	-	-	692,411
Жиыны қаржылық активтер	336,395,442	3,437,289	492	339,833,223
Қаржылық міндеттемелер				
Қарыз қаражаты	175,473,103	351,802	-	175,824,905
Шығарылған борыштық құнды қағаздар	209,139	-	-	209,139
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	24,201,336	-	-	24,201,336
Келешек кезеңдердің табыстары мен несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	37,209,704	-	-	37,209,704
Өзге қаржылық міндеттемелер	534,128	-	-	534,128
Жиыны қаржылық міндеттемелер	237,627,410	351,802	-	237,979,212
2020 ж. 31 желтоқсанға жағдай бойынша таза позиция	98,768,032	3,085,487	492	101,854,011

Төмендегі кестеде Қордың функционалдық валютасы үшін есепті кезеңнің соңында пайдаланылатын айырбастау бағамдарының ықтимал өзгертулері нәтижесінде қаржылық нәтиженің және меншікті капиталдың өзгеруі көрсетілген, бұл ретте барлық өзге ауыспалы сипаттамалар өзгеріссіз қалады:

	2021 ж. 30 маусымға		2020 ж. 31 желтоқсанға	
	Пайдаға немесе шығынға әсер ету	Капиталға әсер ету	Пайдаға немесе шығынға әсер ету	Капиталға әсер ету
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>				
АҚШ долларының 5%-ға нығаюы (2020 ж.: 18.47%-ға нығаю)	140,578	140,578	569,889	569,889
АҚШ долларының 5%-ға әлсіреуі (2020 ж.: 18.47%-ға әлсіреу)	(140,578)	(140,578)	(569,889)	(569,889)

21 Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Өтімділік тәуекелі

Төмендегі кестеде 2021 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша өтеу мерзімдері бойынша дисконтталған қаржы активтері мен міндеттемелерге талдау берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Талап еткенге дейін және 1 айдан аз	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 6 айға дейін	6 айдан 12 айға дейін	1 жылдан астам	Жиыны
2021 ж. 30 маусым						
Қаржылық активтер						
Ақша қаражаты және оның баламалары	114,702,913	-	-	-	-	114,702,913
Пайда немесе зиян арқылы өділ құны бойынша бағаланатын құнды қағаздар	1,871,794	-	-	820,484	75,308	2,767,586
Өзге жиынтық табыс арқылы өділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар	-	-	-	-	5,404,499	5,404,499
Өзге жиынтық табыс арқылы өділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар	4,362,069	14,528,028	9,917,554	2,858,172	1,573,143	33,238,966
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	1,851,836	4,589,601	2,808,876	8,015,571	195,618,857	212,884,741
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	18,161	-	-	-	-	18,161
Клиенттерге берілген несиелер мен алғытөлемдер	452,068	9,532	12,155	34,050	22,900	530,705
Өзге қаржы активтері	3,849,630	2,210	-	-	53,093	3,904,933
Жиыны қаржылық активтер	127,108,471	19,129,371	12,738,585	11,728,277	202,747,800	373,452,504
Қаржылық міндеттемелер						
Қарыз қаражаты	820,082	1,019	137,590	487,845	170,539,637	171,986,173
Шығарылған борыштық құнды қағаздар	-	-	-	-	209,139	209,139
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	4,464,608	15,000,755	10,962,696	-	-	30,428,059
Келешек кезеңдердің табыстары мен несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	646,094	17,245,922	7,832,583	15,354,159	231,363,022	272,441,780
Өзге қаржылық міндеттемелер	261,888	27,488	42,009	-	-	331,385
Жиыны қаржылық міндеттемелер бойынша әлеуетті келешек төлемдер	6,192,672	32,275,184	18,974,878	15,842,004	402,111,798	475,396,536
Қаржы құралдары бойынша өтімділіктің алшақтығы	120,915,799	(13,145,813)	(6,236,293)	(4,113,727)	(199,363,998)	(101,944,032)

Кепілдіктер мен аккредитивтер бойынша төлемдерге қатысты өтімділік жөніндегі талаптар өтеу мерзімдері бойынша талдауда жоғарыда көрсетілген тиісті міндеттемелер сомасынан едәуір төмен, өйткені Қор әдетте осы міндеттемелер бойынша қаражатты үшінші тараптар талап етеді деп күтпейді.

21 Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Қор жеткілікті ресурстарға ие және мүмкін кассалық алшақтықтарға уақытында жауап бере алады. Сондай-ақ, Қор өтімділікті қолдау үшін қаржыландыруды алу үшін бас компания тарапынан қолдауға ие.

Төмендегі кестеде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өтеу мерзімдері бойынша дисконтталған қаржы активтері мен міндеттемелерге талдау берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Талап еткенге дейін және 1 айдан аз	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 6 айға дейін	6 айдан 12 айға дейін	1 жылдан астам	Жиыны
2020 ж. 31 желтоқсан						
Қаржылық активтер						
Ақша қаражаты және оның баламалары	87,151,266	-	-	-	-	87,151,266
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар	-	-	1,821,694	-	898,016	2,719,710
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	1,665,177	8,179,327	2,705,050	7,641,949	209,249,639	229,441,142
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	162,139	-	-	-	-	162,139
Клиенттерге берілген несиелер мен алғытөлемдер	431,011	10,551	17,219	32,980	65,206	556,967
Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар	4,508,766	4,679,491	4,120,255	-	545,353	13,853,865
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар	-	-	-	-	5,255,723	5,255,723
Өзге қаржы активтері	239,846	413,482	-	-	39,083	692,411
Жиыны қаржылық активтер	94,158,205	13,282,851	8,664,218	7,674,929	216,053,020	339,833,223
Қаржылық міндеттемелер						
Қарыз қаражаты	459,016	451,473	505,011	267,101	174,142,304	175,824,905
Шығарылған борыштық құнды қағаздар	-	-	-	-	209,139	209,139
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	18,528,165	5,673,171	-	-	-	24,201,336
Келешек кезеңдердің табыстары мен несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	61,398	700,439	2,227,283	31,651,234	160,056,039	194,696,393
Өзге қаржылық міндеттемелер	380,888	26,933	41,162	85,145	-	534,128
Жиыны қаржылық міндеттемелер бойынша әлеуетті келешек төлемдер	19,429,467	6,852,016	2,773,456	32,003,480	334,407,482	395,465,901
Қаржы құралдары бойынша өтімділіктің алшақтығы	74,728,738	6,430,835	5,890,762	(24,328,551)	(118,354,462)	(55,632,678)

21 Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Төмендегі кестеде өтеу бойынша дисконтталмаған келісімді міндеттемелер негізінде өтеуге дейін қалған мерзімдер бөлінісінде 2021 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша Қордың қаржылық міндеттемелері берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Талап еткенге дейін және 1 айдан аз	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 6 айға дейін	6 айдан 12 айға дейін	1 жылдан астам	Жиыны
2021 ж. 30 маусым						
Қаржылық міндеттемелер						
Қарыз қаражаты	725,781	42,978	525,103	1,181,206	299,462,375	301,937,443
Шығарылған борыштық құнды қағаздар	-	-	-	-	209,139	209,139
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	4,464,607	15,000,756	10,962,696	-	-	30,428,059
Келешек кезеңдердің табыстары мен несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	646,094	17,245,922	7,832,583	15,354,159	231,363,022	272,441,780
Өзге қаржылық міндеттемелер	261,887	27,488	42,010	-	-	331,385
Жиыны қаржылық міндеттемелер бойынша әлеуетті келешек төлемдер	6,098,369	32,317,144	19,362,392	16,535,365	531,034,536	605,347,806

Төмендегі кестеде өтеу бойынша дисконтталмаған келісімді міндеттемелер негізінде өтеуге дейін қалған мерзімдер бөлінісінде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың қаржылық міндеттемелері берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Талап еткенге дейін және 1 айдан аз	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 6 айға дейін	6 айдан 12 айға дейін	1 жылдан астам	Жиыны
2020 ж. 31 желтоқсан						
Қаржылық міндеттемелер						
Қарыз қаражаты	722,583	142,697	893,055	961,032	306,277,816	308,997,183
Шығарылған борыштық құнды қағаздар	-	-	-	-	209,139	209,139
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	18,528,165	5,673,171	-	-	-	24,201,336
Келешек кезеңдердің табыстары мен несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	61,398	700,439	2,227,283	31,651,234	160,056,039	194,696,393
Өзге қаржылық міндеттемелер	380,888	26,933	41,162	85,145	-	534,128
Жиыны қаржылық міндеттемелер бойынша әлеуетті келешек төлемдер	19,693,034	6,543,240	3,161,500	32,697,411	466,542,994	528,638,179

22 Әділ құн туралы ақпаратты ашу

Әділ құнды бағалау нәтижелері әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша былайша талданады және бөлінеді: (i) 1-деңгейге ұқсас активтер немесе міндеттемелер үшін белсенді нарықтарда баға белгіленетін (түзетілмейтін) бағалар бойынша бағалаулар жатады; (ii) 2-деңгейге - барлық пайдаланылатын елеулі бастапқы деректер актив немесе міндеттемелер үшін тікелей немесе жанама байқалатын бағалау әдістерінің көмегімен алынған бағалаулар (яғни, мысалы, бағалар) жатады және (iii) байқалатын нарықтық деректерге негізделмеген бағалаулар болып табылатын (яғни, бақыланбайтын бастапқы деректерге негізделген) 3-деңгейдің бағалары жатады. Қаржы құралдарын әділ құн иерархиясының санаттары бойынша бөлу үшін, басшылық кәсіби пайымдауларды пайдаланады. Егер әділ құнды бағалау үшін елеулі түзетулерді талап ететін бақыланатын бастапқы деректер пайдаланылса, бұл бағалау 3-деңгейге жатады. Пайдаланылатын бастапқы деректердің маңыздылығы әділ құнды бағалаудың барлық жиынтығы үшін бағаланады.

(a) Әділ құнды бірнеше рет бағалау

Әділ құнды бірнеше рет бағалау әрбір есепті кезеңнің соңындағы қаржылық жағдай туралы есепте өзге ХҚЕС талап ететін немесе рұқсат ететін бағалауды білдіреді. Төмендегі кестеде әділ құнның бірнеше рет бағалануы жататын әділ құнның иерархиясындағы деңгейлер берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусым		2020 ж. 31 желтоқсан	
	1-деңгей	2-деңгей	1-деңгей	2-деңгей
Қаржылық активтер				
Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық құнды қағаздар				
- Корпоративтік облигациялар	-	1,339,658	-	1,314,249
- Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	-	1,427,928	-	1,405,461
Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық құнды қағаздар				
- ҚР ҰБ ноталары	-	28,807,652	-	13,308,512
- Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	-	3,878,544	-	-
- Корпоративтік облигациялар	-	552,771	-	545,353
Өзге қаржы активтері				
Туынды қаржы құралдары	-	-	-	-
Әділ құны бойынша бірнеше рет бағаланатын активтер	-	36,006,553	-	16,573,575

Белсенді нарықта айналыста болмайтын валюталық своптардың әділ құнын айқындау үшін, Қор дисконтталған ақша ағындары әдісі сияқты бағалау әдістерін пайдаланады. Алайда, ҚЕХС сәйкес, құралдың пайда болу кезіндегі әділ құны әдетте мәміле бағасына тең болады. Егер мәміле бағасы бағалау әдістерін пайдалана отырып, қаржы құралы туындаған кезде айқындалған сомандан өзгеше болса, көрсетілген айырма валюталық своптың қолданылу мерзімі ішінде біркелкі амортизацияланады.

22 Әділ құн туралы ақпаратты ашу (жалғасы)

(б) Әділ құн бойынша бағаланбайтын, әділ құнды ашу ұсынылатын активтер және міндеттемелер

(мың қазақстандық теңгеммен)	2021 ж. 30 маусым (аудиттелмеген)			Баланстық құны
	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	
Қаржылық активтер				
Ақша қаражаты және оның баламалары	35,419,649	79,283,264	-	114,702,913
Қаржы мекемелеріндегі қаражат				
- Қаржы мекемелеріне берілген несиелер және Исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген несиелер	-	179,681,083	-	207,878,097
- Банктөздегі бастапқы өтеу мерзімі үш айдан астам депозиттер	-	5,006,644	-	5,006,644
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек				
- Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	-	-	18,161	18,161
Клиенттерге берілген несиелер мен алғытөлемдер				
- Шағын және орта бизнес кәсіпорындарына берілген несиелер	-	-	530,705	530,705
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар				
- Басқасы	-	-	5,404,499	5,404,499
Өзге қаржы активтері				
- Басқасы	-	-	3,904,933	3,904,933
Жиыны амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері	35,419,649	263,970,991	9,858,298	337,445,952
Қаржылық міндеттемелер				
Қарыз қаражаты				
- «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ	-	50,915,249	-	93,391,153
- Муниципалды органдар	-	39,569,246	-	58,821,059
- «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ	-	18,956,643	-	19,416,325
- Қазақстан Республикасы Қаржы Министрлігі Шығарылған борыштық құнды қағаздар	-	357,636	-	357,636
- Шығарылған борыштық құнды қағаздар	-	-	209,139	209,139
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер				
- Муниципалды органдар	-	-	26,300,582	26,300,582
- Банктөз	-	-	4,127,477	4,127,477
Келешек кезеңдердің табыстары мен несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв				
- Келешек кезеңдердің табыстары	-	-	24,913,420	24,913,420
- Қаржылық кепілдіктер (несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв)	-	-	29,823,821	29,823,821
Өзге қаржылық міндеттемелер				
- Басқасы	-	-	331,385	331,385
Жиыны амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржылық міндеттемелер	-	109,798,774	85,705,824	257,691,997

22 Әділ құн туралы ақпаратты ашу (жалғасы)

(мың қазақстандық теңгемен)	2020 ж. 31 желтоқсан			Баланстық құны
	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	
Қаржылық активтер				
Ақша қаражаты және оның баламалары	15,143,190	72,008,076	-	87,151,266
Қаржы мекемелеріндегі қаражат				
- Қаржы мекемелеріне берілген несиелер және Исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген несиелер	-	190,134,685	-	218,850,080
- Банктердегі бастапқы өтеу мерзімі үш айдан астам депозиттер	-	10,591,062	-	10,591,062
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек				
- Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	-	-	162,139	162,139
Клиенттерге берілген несиелер мен алғытөлемдер				
- Шағын және орта бизнес кәсіпорындарына берілген несиелер	-	-	556,967	556,967
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар				
- Өзге қаржы активтері	-	-	5,255,723	5,255,723
- Басқасы	-	-	692,411	692,411
Жиыны амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері	15,143,190	272,733,823	6,667,240	323,259,648
Қаржылық міндеттемелер				
Қарыз қаражаты				
- «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ	-	43,178,594	-	90,549,594
- «Самұрық-Қазына» ҰӨҚ» АҚ	-	18,407,447	-	19,416,325
- Муниципалды органдар	-	41,583,075	-	65,858,986
- Шығарылған борыштық құнды қағаздар	-	-	209,139	209,139
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер				
- Муниципалды органдар	-	-	5,673,171	5,673,171
- Банктер	-	-	18,528,165	18,528,165
Келешек кезеңдердің табыстары мен несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв				
- Келешек кезеңдердің табыстары	-	-	12,624,528	12,624,528
- Қаржылық кепілдіктер	-	-	24,585,176	24,585,176
Өзге қаржылық міндеттемелер				
- Басқасы	-	-	534,128	534,128
Жиыны амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржылық міндеттемелер	-	103,169,116	62,154,307	237,979,212

23 Байланысты тараптармен орындалатын операциялар

Тараптар, егер олар жалпы бақылауда болса немесе олардың біреуінің екіншісін бақылау мүмкіндігі болса немесе екінші тараптың қаржылық және операциялық шешімдер қабылдауы кезінде елеулі ықпал ете алатын болса, байланысты деп есептеледі. Барлық байланысты тараптармен қарым-қатынастарды қарау кезінде мұндай қатынастардың заңды нысаны ғана емес, олардың экономикалық мазмұны да ескеріледі.

Төменде байланысты тараптармен орындалатын операциялар бойынша 2021 жылғы 30 маусымға қалдықтар берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Ортақ бақылаудағы компаниялар	Қауымдасқан компаниялар	Өзге байланысты тараптар
Ақша қаражаты және оның баламалары <i>(келісілген пайыздық мөлшерлеме: 0%)</i>	-	-	-	35,422,026
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар <i>(келісілген пайыздық мөлшерлеме: 4.87% - 9.1%)</i>	-	-	-	1,427,928
Өзгертулері өзге жиынтық табыстың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық құнды қағаздар	-	-	-	32,686,196
Қаржы мекемелеріндегі қаражат <i>(келісілген пайыздық мөлшерлеме: 2% - 8.5%)</i>	-	-	-	8,321,029
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы міндеттемелерді алдын ала төлеу <i>(Пайыздық мөлшерлеме: 15%)</i>	-	-	-	5,456,234
Кейінге қалдырылған салық активі	-	-	-	2,216,372
Өзге қаржы активтері	-	-	-	228
Өзге активтер <i>(келісілген пайыздық мөлшерлеме: 0%)</i>	-	-	-	390,334
Қарыз қаражаты <i>(келісілген пайыздық мөлшерлеме: 0.01% – 10.65%)</i>	93,391,153	-	-	78,595,020
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер <i>(келісілген пайыздық мөлшерлеме: 0%)</i>	-	-	-	26,299,827
Өзге қаржылық міндеттемелер <i>(келісілген пайыздық мөлшерлеме: 0%)</i>	-	40,297	-	-
Өзге міндеттемелер <i>(келісілген пайыздық мөлшерлеме: 0%)</i>	-	-	-	2,605,287

Төменде 2021 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдағы байланысты тараптармен орындалатын операциялар бойынша табыстар мен шығындардың баптары берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Ортақ бақылаудағы компаниялар	Қауымдасқан компаниялар	Өзге байланысты тараптар
Пайыздық табыстар	-	-	-	1,300,960
Пайыздық шығындар	(2,999,659)	-	-	(535,722)
Комиссиялық табыстар	-	-	-	360,361
Комиссиялық шығындар	-	-	-	-
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын құнды қағаздарды қайта бағалаудан болған шығындарды шегергендегі табыстар	-	-	-	21,946
Пайыздық шығындар - басқасы	-	(2,187)	-	-
Несиелік портфельдің құнсыздануына арналған резерв	-	-	-	(190,646)
Өзге қаржы активтері мен міндеттемелерінің құнсыздануына арналған резерв	-	-	-	-
Әкімшілік және өзге операциялық шығындар	-	(33,184)	-	(81,048)
Өзге табыстар мен шығындар	-	-	-	1,063
Пайдаға салынатын салық бойынша шығындар	-	-	-	(3,539,677)

23 Байланысты тараптармен орындалатын операциялар (жалғасы)

2021 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде байланысты тараптарға берілген және байланысты тараптармен өтелген несиелердің жиынтық сомасы төменде берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акциянер	Ортақ бақылаудағы компаниялар	Қауымдасқан компаниялар	Өзге байланысты тараптар
Кезең ішінде байланысты тараптарға берілген несиелер сомасы	-	-	-	-
Кезең ішінде байланысты тараптар өтеген несиелер сомасы	-	-	-	756,727

2021 жылғы 30 маусымда аяқталған, алты ай ішінде Қор байланысты тараптардан алған және өтеген қарыз қаражатының жиынтық сомасы төменде берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акциянер	Ортақ бақылаудағы компаниялар	Қауымдасқан компаниялар	Өзге байланысты тараптар
Кезең ішінде байланысты тараптардан алынған қарыз қаражатының сомасы	-	-	-	800,000
Кезең ішінде Қор өтеген қарыз қаражатының сомасы	158,100	-	-	8,021,847

Төменде байланысты тараптармен орындалатын операциялар бойынша 2020 жылғы 31 желтоқсанға қалдықтар берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акциянер	Ортақ бақылаудағы компаниялар	Өзге байланысты тараптар
Ақша қаражаты және оның баламалары (келісілген пайыздық мөлшерлеме: 0%)	-	366,260	15,187,568
Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық құнды қағаздар (келісілген пайыздық мөлшерлеме: (4.93%-7.68%))	-	-	1,405,461
Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық құнды қағаздар (келісілген пайыздық мөлшерлеме: 0%)	-	-	13,308,512
Қаржы мекемелеріндегі қаражат (келісілген пайыздық мөлшерлеме: 1%-8.5%)	-	-	8,952,492
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы міндеттемелерді алдын ала төлеу (Пайыздық мөлшерлеме: 15%)	-	-	7,430,331
Кейінге қалдырылған салық активі (пайыздық мөлшерлеме: 20%)	-	-	2,978,187
Өзге қаржы активтері (пайыздық мөлшерлеме: 0%)	-	-	-
Өзге активтер	-	-	459,691
Қарыз қаражаты (келісілген пайыздық мөлшерлеме: 0.1% – 5.5%)	90,549,594	-	85,275,311
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер (келісілген пайыздық мөлшерлеме: 0%)	-	-	5,670,743
Өзге қаржылық міндеттемелер	-	71,430	-
Өзге міндеттемелер	-	-	357,614

23 Байланысты тараптармен орындалатын операциялар (жалғасы)

Төменде 2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдағы байланысты тараптармен орындалатын операциялар бойынша табыстар мен шығындардың баптары берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Ортақ бақылаудағы компаниялар	Қауымдасқан компаниялар	Өзге байланысты тараптар
Пайыздық табыстар	-	-	-	456,259
Пайыздық шығындар	(2,850,052)	-	-	(535,600)
Комиссиялық табыстар	-	-	-	409,232
Комиссиялық шығындар	-	-	-	(29)
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын құнды қағаздарды қайта бағалаудан болған шығындарды шегергендегі табыстар	-	-	-	(733)
Пайыздық шығындар - басқасы	-	(3,951)	-	-
Несиелік портфельдің құнсыздануына арналған резерв	-	-	-	147,042
Өзге қаржы активтері мен міндеттемелерінің құнсыздануына арналған резерв	-	-	-	-
Әкімшілік және өзге операциялық шығындар	-	(22,230)	-	(56,076)
Өзге табыстар мен шығындар	-	-	-	-
Пайдаға салынатын салық бойынша шығындар	-	-	-	(944,489)

2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде байланысты тараптарға берілген және байланысты тараптармен өтелген несиелердің жиынтық сомасы төменде берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Ортақ бақылаудағы компаниялар	Қауымдасқан компаниялар	Өзге байланысты тараптар
Кезең ішінде байланысты тараптарға берілген несиелер сомасы	-	-	-	-
Кезең ішінде байланысты тараптар өтеген несиелер сомасы	-	-	-	3,927,537

2020 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде Қор байланысты тараптардан алған және өтеген қарыз қаражатының жиынтық сомасы төменде берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Ортақ бақылаудағы компаниялар	Қауымдасқан компаниялар	Өзге байланысты тараптар
Кезең ішінде байланысты тараптардан алынған қарыз қаражатының сомасы	-	-	-	4,825,113
Кезең ішінде Қор өтеген қарыз қаражатының сомасы	158,400	-	-	1,212,789

23 Байланысты тараптармен орындалатын операциялар (жалғасы)

Төменде негізгі басшылыққа сыйлықақы төлеу туралы ақпарат берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2021 ж. 30 маусымда аяқталған алты ай (аудиттелмеген)		2020 ж. 30 маусымда аяқталған алты ай (аудиттелмеген)	
	Шығындар	Есептелген міндеттеме	Шығындар	Есептелген міндеттеме
<i>Қысқа мерзімді төлемдер:</i>				
- Жалақы	126,010	16,074	113,862	11,539
- Қысқа мерзімді сыйлықақы төлемдері	47,383	-	5,779	-
- Ақшалай емес нысандағы төлемдер	937	-	6,486	-
Жиыны	174,330	16,074	126,127	11,539

Байланысты тараптармен қамтамасыз етусіз операциялар. Күмәнді борыштар бойынша күтілетін несиелік залалдар байланысты тараптардың күмәнді борыштарының болмауына байланысты құрылмады.

24 Есепті кезең аяқталғаннан кейінгі жағдайлар

Есепті күннен кейін ешқандай маңызды оқиғалар болған жоқ.